

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szombat, július 30-án.

209. szám.

A dráma fordulója.

A hidalgó büszkeséget megtörte a balszerencse. A nagy dráma fordulóhoz jutott. Spanyolország megtette az amerikai Egyesült-Államoknak a béke-ajánlatot. Cambon francia nagykövet hivatalos jegyzéket nyújtott át Mac Kinley elnöknek, tudatván vele, hogy Spanyolország elérkezettnek látja az időt a béke-ajánlat megtételére s hogy a háboru megszüntetéséhez az Egyesült-Államok hozzájárulását kikerje. Spanyolország a francia nagykövet útján kéri tehát, értesítsék azokról a feltételekről, melyek mellett az Egyesült-Államok hajlandók volnának a békét megkötni. A francia nagykövet e hivatalos jegyzék átnyújtása után közölte az amerikai külügyi kormányral bizonyítékait is, hogy a béke-ajánlatot egyenesen Spanyolország fölkérésére tette meg. Ezzel szemben kevés jelentősége lehet annak a madridi táviratnak, mely szerint a spanyol külügyminiszter a béketárgyalásokra vonatkozó kezdeményezést magántermészetűnek mondotta.

Cervera hajóhadának tönkérétele után gyors egymásutánban érték Spanyolországot azok a harci szerencsétlenségek, melyek végkép megtörték erejét, amelyek után a háboru folytatása az ő részéről merő oktalanság volna. Minden újabb esemény csak fokozhatná Spanyolország helyzetének rosszabbodását, mert olyan győzelemre immár nem számíthat, mely neki kedvező fordulatot

teremthetne. Kuba szigetén levő csapatai egymásután adják meg magukat, mert az éhség tönkre tette ellenálló képességüket s a büszke fogadkozások után felülkerekedett bennük a természetes életösztön. A hiábavaló önfeláldozás teljes eredménytelenségének tudata kiábrándította a spanyol katonákat a hősiességből. A győzelmi kilátásoknak vége lévén, legalább az életüket akarják megmenteni.

Amerika teljes diadalt aratott. Legyőzte Spanyolországot, s ez békét kér. Megadhatják neki, mert most már csakugyan ártalmatlanná lett. Négyezeresztendő folytonos hanyatlásának rendjén a mostanihoz hasonló nagy csapás nem érte. Önmaga csinálta meg sorsát. A nemzetek életében még kikerülhetlenebb a hibák és bűnök súlyos következménye, mint az egyes embernél. Spanyolország rettenetes bizonyosságát adja ennek, a világhistóriában már sokszor megpecsételt igazságnak. De most, amikor megtörve a súlyos csapások alatt, hagyományos ősi büszkeségét fölaldózva, békességet kér hatalmas és győztes ellenfelétől, szinte hajlandók vagyunk elfelejtetni századok rendjén elkövetett bűneit s a letiport nemzet fölött való sajnálkozás vesz erőt rajtunk. Valóban, Spanyolország nagy szerencsétlensége árán legalább kivívta magának az elfogulatlan nemzetek rokonszenvét. Az egykor oly hatalmas, az egykor világhódító Spanyolország ma már csak gyöngé váza annak, ami volt. Szegény mindenképen. Még-

öregedett és lesóványodott. Olyan gyöngé, hogy szinte kérdésessé válik jövődöbeli életképessége s arról már alig lehet szó, hogy az európai nemzetközi viszonyok jövődö alakulásaiban számára valami nagy szerep juthasson. Belső életrendjének zavarai, mik eddig is akadályozták az üdvös fejlődésben, most még fokozódni fognak s egész organizmusa megtelek a nemzeteket végromlásba vivő nagy betegséggel. Anyagi erejének gazdag forrásait im elveszti, mert Kubáról és Puerto-Ricoról okvetetlenül le kell mondanania. Honnét veszi ezután Spanyolország azokat a jövedelmeket, amikből a háborura tett roppant kiadásait és a még rámerendő hadisarczot fedezheti? Nemzeti közszelleme telve van már rég idő óta gyilkos erkölcsi bacillusokkal s forradalmi szenvedélyek dulakodnak egész kedélyén. Ha a szerencsétlenség észreteritene a nemzetet, ha kalandos természetét és hajlamát egészségesebb vágyak és törekvések váltanák föl; ha belátván szörnyű hibáit, ezeknek következményeiből okulást meritene a jövőre: talán még kibontakozhatnék valahogy s élhetne hatalmas és nagyratörő ábrándok nélkül nemesebb hivatásoknak, saját nemzeti érdekeinek szűkebbre szorított határai közt való oltalmazása és fejlesztése mellett. De sehöl semmiben se fődözhetjük föl a szerencsétlenségnek ily kijózanító hatásait. Talán ha vége lesz a háborus idők lázas állapotjának, s megkezdődik a csöndes szenvedésnek sanyargató gyötrelme, a spanyol nemzetben is föltámad a jó-

Gróf Verteuil halála.

Írta: Zola Emil

I.

Gróf Verteuil ötvenöt esztendő, Franciaország legrégebb nemesi családjaik egyikéből származik és tekintélyes vagyonnak ura.

A mostani kormányral hadilábon áll, miért is sok cikket írt „komoly lapokba” más kormányforma érdekében, ezért a publicisztikai munkásságáért az „Académie de Morale et des Sciences Politiques” tagjainak sorába is választotta. A gróf sok mindenféle vállalkozásba fogott és egyidőben lángett a földművelésért, baromtenyésztésért és a szepművészetekért. Egy ideig képviselő volt és ellenzékiesskedésével sok borsot tört a kormány orra alá.

Gróf Verteuil Matildot negyvenhat esztendő kora daczára Páris legszebb szöke asszonyának ismerték el. Fehér arczbőret az idő még lágyabbá, szebbé tette, termete pedig harmonikus kerekességet kapott, amivel azelőtt nem lehetett vádolni. Valóban, sohasem volt szebb, mint most és a fiatal asszonyok feltékenyek is voltak rá.

A Verteuilék házassága azok közé tartozik, amelyekről kevés mondani való van.

Úgy házasodtak össze, ahogy az ő körükben szokás: a család kívánságára. Mindazonáltal hat teljes esztendeig békés egyetértésben éltek együtt. Ebben az időben született

Roger nevű fiuk, aki jelenleg vértestiszt, és leányuk Blanche, aki Bussac urnak, az államtanács kérvényügyi bizottsága előadó tanácsosának felesége. A gyermekek születése némi melegséget hozott viszonyukba, a hideg „békés-egyetértésbe” ...

II.

Egy este későn tért haza Matild grófné. Komornája segédkezett neki a levetkezésnél. A leány, mikor elvégezte dolgát, és vissza akart vonulni, az ajtónál visszafordult és jelentette:

— A gróf ur kissé rosszul érezte magát.

A grófné, aki már félig élszenderült, a komorna felé fordulva, kérdezte:

— Ah, rosszul?

Aztán fáradtan visszahanyatlott előbbi helyzetébe és odaszólt a leánynak:

— Keltsen föl holnap tíz órakor, a szobámból várom.

Másnap a déjeunernél üres maradt a gróf helye. A grófné beküldte hozzá Baptistet, a komornyikot, hogy tudakozódjék állapota felől, aztán személyesen is meglátogatta betegét.

A gróf halotthalványan, de nyugodtan és előkelően feküdt ágyán. Három orvos tanácskozott fölötte lassu sutlogással. Mikor elmentek, megígérték neki, hogy este ujból meg fogják látogatni.

Két szolgáló sürgölődik a szobában komolyan és némián, a beteg parancsaira lesve és folyton ügyelve, hogy lépéseik zaját a nehéz szőnyegekbe fojtsák. A tágas szobában halotti csönd és tökéletes rend uralkodik. Minden butordarab a helyén áll, még az ajtófüggöny egy redője sem kisebbíti a rendet.

— Szenved ön, barátom? kérdező a grófné, aki az imént lépett be. A férj erőlködik, hogy mosolygó arcot mutasson.

— Oh, nem, csak kimerült vagyok kissé. Némi nyugalomra van szükségem. Köszönöm, hogy elfáradott hozzám.

Két nap telt el azóta. A betegszoba megtartotta előbbi rendes képét. Az inasok borotvált arcza még unalmat sem mer elárulni. A gróf tudja, hogy veszedelemben van az élete, mert ráparancsolt az orvosokra, hogy mondják meg neki a tiszta igazságot. Az orvosok szót fogadtak s a gróf is mindenben követi parancsáikat. Többnyire csukott szemekkel fekszik, vagy mereven néz egy pontra, mintha azonkívül semmi és senki sem volna a szobában.

A grófné elmondta ismerőseinek, hogy férje beteg, de kijelentette, hogy azért semmit sem változtat életmódján. Csak este és reggel látogatja meg a gróft, hogy tudakozódjék hogyléte felől.

— Jobban van már, barátom?

— Oh, sokkal jobban, kedves Matilda, köszönöm érdeklődését.

zan okosság, mely a hazafiságot nyugodtabb életrend medrébe tereli. Ezért óhajtjuk Spanyolország érdekében, hogy a béke mielőbb helyreálljon.

Mik lesznek a béke föltételei, jobban mondva, mik lesznek az Egyesült-Államok követelései, azt most még bizonyossággal nem tudhatjuk. Annyi világos, hogy Amerika nem elégszik meg pusztán a kivívott dicsőség erkölcsi előnyeivel. Amerikának több kell. Attól lehet tartani, hogy kalmár-szellemre felütközik benne mindenféle ideális szemponton, s mit se törődve az ő-világ nemzeteinek fölfogásaival, meg akarja magát fizettetni úgy, hogy ennek a fizetségnek messzemenő hatásai legyenek ránézve is, Spanyolországra is. Hiszen Amerika, ha a vén Európára néz és ennek példáin akar okolni, bizony nem kell neki okvetetlenül a fontos humanizmus és a nemzetközi nagylelkűség erényeit gyakorolnia. Európának a lelküsméretét is irtózatossá bűnök terhelik a népek és nemzetek könyörtelen elnyomása dolgában. A vén Európa története is telve van a nagyhatalmak embertelenségével és Spanyolország sokszor előljárt a vadságban, a legönzőbb érdekek hajhászásának kultuszában. Ha Amerika se akarna jobb lenni, mint volt a vén Európa, melynek zsarnoksága volt egykor forrása az Egyesült-Államok megteremtésének, bizony Spanyolország nem számíthatna most semmiféle könyörültre és Európa nagyhatalmainak kevés oka volna arra, hogy Amerikának akár szemrehányásokat tegyen, akár pedig a magasabb erkölcs tanításaiból leckéket adjon.

De hiszen Amerika elérheti összes céljait anélkül, hogy Spanyolországot végkép tönkre tegye. Hatalmi érdekei ezt nem követelik; hiszen ezeknek az érdekeknek a világa immár messze esik Spanyolországtól, mihelyt ez elveszti Kubát meg Puerto-Ricot és Amerika a Filippini-szigeteken is érvényesítheti hatalmi befolyását és kereskedelmi érde-

keit. Ezentúl bizvást nagylelkűsködhetik Amerika Spanyolországgal szemben. A béke-tárgyalások rendjén majd kiderül, hogy Amerika képes-e nagylelkűsége és Spanyolország képes-e a lemondás erényének gyakorlására. Annyi bizonyos, hogy Európa egyik nemzete, mely a világhistóriában oly rendkívül nagy szerepet játszott, most már lehanyaglott; a spanyol nemzet jövő életét aligha sugározza be valaha a dicsőség fénye. Még szerencse lesz rá, ha csöndben megélhet és saját szenvedélyeinek tüze nem pusztítja el egész szervezetét.

POLITIKAI HIREK.

A balassagyarmati mandátum. Latkóczy Imrénének a közigazgatási bíróság alelnökévé történt kinevezése következtében megüresedett a balassagyarmati mandátum. Eddig az egyedüli jelölt gróf Forgách Antal szabadelvű párti programmal. A választás augusztus 3-án lesz.

A „Branik“ az orosz-bolgár kibékülésről. Újvidékről jelentik: Az itteni „Branik“ Ferdinand bolgár fejedetem pétervári látogatásának sikeréről a következő jellemző módon nyilatkozik:

Oroszország és Bulgária kibékülése befejezett tény; az orosz befolyásnak Bulgáriában tárva minden ajtó; Ferdinand jól tette, hogy nem áldozta magát idegen érdekeknek és nem dobta magát a hátrás szövetség karjaiba. Oroszország ismét maga köré csoportosítja a balkán államokat és újból érdeklődik a balkán viszonyok iránt; minden eshetőségre megteszi készülékeit. Annyi tény, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország közt ma már nincs meg az a jó viszony, mint annak előtte. Ez azonban csak előnyös a balkán államokra nézve. Mennél lazább a viszony a nagyhatalmak közt, annál inkább kell, hogy Oroszország figyelmét a balkán népekre fordítsa.

Válság-mesék.

Mára talán már elapadt volna a szép válság-mesék forrása, ha véletlenül Kállay Béni Budapestre nem érkezik. De Kállay Béni megjött és bár nyilvánvaló, hogy igazi válság esetén a közös pénzügyminiszternek aligha akadna dolga Budapesten, a nyári mese-mondók örömmel kapaszkodnak az ő lá-

toztatásába. Ez misztikus, mondják. Kivált amikor megtudták, hogy Kállay hosszabb látogatáson volt a magyar miniszterelnöknél. Most már egyszerre ütökártya is lett Kállayból, amiben van is valami, mert ime bizonyos ujságok akkor is őt játsák ki, amikor Goluchowskit kell menesztetni és akkor is, amikor Bánffy fölött szeretnék a harangot meghuzni. De különben a helyzet csöppet sem válságos és Kállay csak bizonyos bosnyák vasutak dolgában jött Budapestre.

Ami pedig a magyar kormány álláspontját illeti, ma a „Pester Lloyd“ is megerősíti, amit mi vezércikkünkben megirtunk. A törvény világosan megszabja a kormány utját és Bánffynak nincs is szándéka ezt az utat kikerülni. A „Pester Lloyd“ erre vonatkozó cikke egész terjedelmében így hangzik:

Igazán csodák-csodája lett volna, ha ellenzéki lapjaink a tagadhatatlanul kritikus osztrák eseményekből magyar válságot is nem csináltak volna és így nem is vagyunk meglepetve, hogy félreverték a vészharangot és a jótékony nyári álmukat alvó pártjukbeli képviselőket elszólítják a cséplőgépek mellől, hogy jöjjenek fel a fővárosba, mert „fontos tanácskozás“-okat kell tartani. Hogy tehát a tisztelt ellenzéki színezetű honatyák kedélyét némileg megnyugtassuk, bátorságot veszünk magunknak és azon nézetünket fejezzük ki, hogy egyelőre ne foglaljanak állást az ugynevezett krízissel szemben, hanem tartsák meg a puskaporukat későbbre. Természetesen halgaság volna tőlünk, ha azt állítanók, hogy az osztrák válság bennünket épenséggel nem érint és hogy semmiféle hatást sem gyakorol viszonyainkra, mert a jövő, még pedig a közel jövő fogja megmutatni, hogy Ausztriával való gazdasági közösségünk vagy gazdasági különválásunk kérdése miképen függ össze az osztrák viszonyok további fejlődésével. Épen azért azt hisszük, helytelen dolog, ha azt feltételezik a magyar kormányról, hogy annyira gondatlan és kevés előrelátó, hogy talán meglepetésszámba megy nála az osztrák dolgok menete és hogy teljesen tanács-talanul áll a tényekkel szemben. Nem egy-két napra visszamenő dolog az, hogy kormányunk az osztrák mozgalmak folytán felidézett eshetőségeket mérlegelje és hogy olyan megállapodásra jusson, mely minden eshetőséggel szemben találja. Nagyon valószínű, hogy az osztrák ülésnek berekesztése egy még továbbmenő akció bevezetését képezi. Józan észszel nem lehet ezt önálló rendszabályozásnak

— Ha kívánja, mellette maradok.
— Oh, dehogyan, dehogyan! Nem szükséges. Baptiste és Jules teljesen elegendő. Minek fáradsztaná magát?

Megértik egymást: külön éltek, külön akarnak meghalni is. Egy este már csak nehezen tudott lélekezni a gróf. Érezte, hogy az éjszakát már nem éli túl.

Mikor a grófné meglátogatta azon az estén, erőltetett mosolygással suttogetta:

— Maradjon itt... Nagyon rosszul érzem magamat.

Nem akarja, hogy a feleségét megszólják a rossz nyelvek, hogy nem volt ott a férje halálos ágyánál. A grófné várta ezt a marasztalást és szótlanul foglalt helyet.

A gyermekeket: Rogert és Blancheot is elhivatták. Ott állnak a haldokló ágya mellett; a rokonság a szomszéd-szobában várakozik... Az éjszaka csendesen telt el. Reggeli szürkületkor a gróf felvette a halotti szentséget és meggyónt. Most már mindent elvégzett; nyugodtan hagyhatja el ezt a világot.

A haldokló homlokán csókolja gyermekeit és a feleségét. Hőrgő, sípoló hangja egyre gyöngébb lesz, aztán elhárító mozdulatot tesz, a fal felé fordul és meghal. Az orvos föléje hajol, lecsukja szeméit és halkán mondja:

— Meghalt.

A grófné és a gyermekek térdre esnek és hangosan zokognak, aztán kivezetik az özvegyet. Ettől a pillanattól a temetésrendező embereké a holttest...

III.

Meggörnyedve, a körülményekhez alkalmazott arckifejezéssel hagyják el az orvosok a házat. Aztán megjön a pap, aki a halottnál virrasztani fog. A két inas méltóságos leereszkedéssel társalog a pappal. Az egyik egy aranykanalat vesz észre az asztalon. Hirtelen a zsebébe csusztatja, hogy ne zavarja a rendet.

Az elsőemeleti szalonban, épen a halottas-szoba alatt, kalapácsütések zaja hallatszik. A kárpitosok csinálják a ravatalt. Ezalatt behalaszomozzák a halottat és másnap, mikor a ravatalra tették, egészen fiatalos volt az arca. Jól állt neki a fekete szalonruha is.

Kilencz óra felé megélenkült a ház. Résztvevő vendégek adták kézről-kézre a kilincset. A fiú és a nő azzal a néma udvariassággal hajtották meg magukat a látogatók előtt, amelyet csak olyan emberektől láthatunk, akiket valami súlyos csapás ért.

A nemesség, hadsereg, hivatalnoki kar mind képviselve vannak a részvétet nyilvánítok közt. Még a szenátorok és az Institut tagjai is.

Tíz órakor megindul a gyászmenet, természetesen elsőosztályu halottvivő-kocsival az élén, a templom felé. A lovak fején nagy fekete tollbokrétá volt, a kocsí szelén meg minden oldalról ezüst-rojtos fekete lepel csüngött le. A lepel sarkait egy marsall, egy herceg, aki jóbarátja volt a halottnak, egy volt miniszter és az Akadémia egy halhatatlanja tartották.

Roger és Bussac ur kimért lépésekkel haladnak a menet előtt. Utánuk egész raja a feketeenyakkendős, feketekeztyűs uraságoknak; csupa „személyiségek“, valakik. Vadul tiporják az utcza sarát, viselkedésük egyáltalán valami elszabadult nyájéhoz hasonlít.

A grófné otthon maradt. A fájdalom és az izgatottság, mint mondta, megbetegítették. Chaise-longue-ján fekvé, selyemövének sallangjával játszadozott, elábrándozva, láthatóan megkönnyebbült lélekkel.

A templomban megkezdődött a gyászszertartás.

— Nem fog Faure, a kedvelt opera-énekes, dalolni? kérdeste egy képviselő a szomszédját.

— Azt hiszem, igen, felelte a kérdező, egy néhai rendőrfőnök, aki minden hölgyre mosolygott. Mikor megcsendült az énekes hangja, lecsukott szemekkel, elragadtatással jegyezte meg:

— Milyen csengő hang! Milyen biztosság! Az egész gyászoló közönség örömben uszik. A hölgyek az operai estékre gondolnak. Ez a Faure valóban elsőrangú tehetség! Egy barátja az elhunynak nagy elragadtatásában így szólott:

— Kár, hogy Vertouil nem hallgathatja. Nagyon szerette Faure énekét.

A papok, fekete talárban a ravatal köré állnak és latin imákat mondanak. Aztán megindul a menet kifelé. Az utcán sok kézzel tartott gyászmenet...

tekinteni és igazán irigylésre méltó a bécsi lapok optimizmusa, amelyek abban a csábos álomban ringatják magukat, hogy a „fokozott akciószabadság”, melyről a hivatalos kommuniké beszélt, nem jelent egyebet, mint hogy a kormány újra tárgyalni kezd a németekkel. Attól tartunk, hogy nemsokára nagyon is kiméltlenül fogják a bécsieket ebből a holdog lelki nyugalomból felrázni. De bármilyen történjék is odaát, akár alkotmányváltozás, akár ideiglenes abszolutizmus, magától értetődik, hogy a magyar kormánynak már régen számolnia kellett azokkal a befolyásokkal, melyeket az ilyen változások Ausztriával való viszonyunkra gyakorolnak. Egyébként is a magyar miniszterium utját az adott esetben megszabja a törvény s ezt negative a következő tételekkel lehet megjelölni: Semmiféle kiegyezés a 14. paragrafus alapján és semmiféle új provizorium. Ezekhez a kormány, kétségkívül szorosán tartja magát. Hogy e negatív momentumokról hogyan és mily formában történjék az átmenet a pozitív alakulásra, arról e pillanatban még nem szükséges beszélnünk.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter budapesti tartózkodásáról a következőket jelentik: A közös pénzügyminiszter ma reggel érkezett Budapestre, s már jókor délelőtt áthajtatott a miniszterelnöki palotába, ahol báró Bánffy Dezsővel közel két óra hosszat tanácskozott. Innen az „Angol Királynő” fogadóba ment, ahol régi bizalmas barátját, Cseruátony Lajos országgyűlési képviselőt látogatta meg, kinél szintén hosszabb időt töltött Kállay Béni miniszter ebéd után. a délutáni gyorsvonattal ismét visszautazott Bécsbe.

KÜLFÖLD.

Osztrák képviselő a kiegyezésről. Dr. Gross, a német ellenzék egyik nevesebb tagja ma hosszabb beszámolót mondott választói előtt. Beszédének különösen két pontja érdemel figyelmet. A beszéd első részében Baernreithert, aki pedig az egyetlen tagja a kabinetnek, aki abban a németiséget képviseli, ugyszólván kitagadta. Szerinte ugyanis Baernreithernek nem szabadna már a kabinetben megmaradnia. Neki, mint német embernek, le kellett volna mondania a miniszterségről már akkor, mikor a németek kijelentették, hogy a kormány nyelvtörvénytervezete elfogadhatatlan.

Ugyanezt az álláspontot foglalták el a az alkotmányú nagybirtokosok, akiknek kebeléből

Odakint sokáig tart, míg a csoport rendeződik. Aki nem akar tovább menni a temetőbe, az elbucszik társától és más irányba megy. A többiek kocsi alá ülnek és egészen elfelejtik, hogy hol vannak. A nyári szezonról, sportról, társaságról és üzleti dolgokról beszélgetnek.

— Ebben az esztendőben is Dieppebe utazik, nagyságos asszonyom?

— Azt hiszem, igen; hanem majd csak augusztusban. Előbb még elmegyünk loirei birtokunkra.

— Tudja, ő elfogott valahogy egy levelet. A párhajt nem lehetett elkerülni, az eredmény azonban a szokásos volt... Egy kis karczolás, egyéb semmi. Még azon az estén együtt ebédeltünk a klubban. El is nyert tőlem huszonöt Louis d'ort.

— Nos, ugy-e, hogy igazam volt? Holnapután lesz a részvényesek gyűlése. Beakarnak választani a felügyelő-bizottságba. Sajnos, annyira el vagyok foglalva, hogy még nem tudom, elfogadhatom-e a bizottsági tagságot?

A menet bekanyarodott egy széles utcába. Egy hölgy kihajolt a kocsijából és visszazólt a mellette ülő urnak:

— Nézze csak, milyen szép!

Kiértek a Montparnasse temetőbe és a grófi családi sírbolt felé húzódtak, amelynek ajtaja előtt letették a koporsót.

Aztán kezdődnek a bucsuztatók.

Négy is volt.

A volt miniszter az elhunyt politikai mű-

pedig Baernreither is kikerült. Beszéde végén ráért Gross Ausztria helpolitikai zavaraira és azt mondotta: Ausztriában oly nagy a zavar és a tanácstalanság, mint még soha ezelőtt. Ehhez járul még a gazdasági élet válsága is, amelyet részben a politikai élet bizonytalansága, részben a tavalyi rossz aratás idézett elő. A monarchia közgazdasági krízisét meg kell szüntetni. Ehhez első lépés a Magyarországgal való viszony rendezése. Ehhez pedig okvetlenül szükséges az, hogy Ausztria a belügyi zavarokból kimeneküljön, mert különben Magyarország nem tekintheti egyenjogú szerződő félnek a kiegyezés megkötésénél. (N. W. T.)

Du Paty de Clam.

(Távirati tudósítás.)

Björnsonnak igaza van: Franciaország mindennap megmenti egy félhomályos existenciája becsületét. Ma Esterházyt, holnap du Paty de Clam őrnagyét. Zolát pedig kitérlik a becsületrendből. Epen a ma érkezett francia lapok hozzák azoknak az aprócseprő embereknek (néhány százak) a listáját, akiket legutóbb a légion d'honneur különböző fokozataival kitüntettek. Mosolyogunk kell ezen a névsoron. Van azonban köztük néhány előkelő gondolkozási francia is és igazán csuda, hogy e jobbakk közül csak az egy Jules Barbier küldte vissza a becsületrend jelvényét.

Boldog Franciaország, amelyben ma minden harmadik kabátot ott fityeg a becsületrend emblemeje és amelyben csak Zola Emil méltatlan e kitüntetésre. Jaj annak, aki meg akarja tépni ezt a kívülről hordozható becsületet. Maga a főállamügyész megfeddi Bertulus vizsgálóbíró, amiért du Paty de Clam őrnagyot nem akarja átadni a hadbírósnak, amely természetesen rögtön felmentené. A fátyolos hölgyek és fátyolos urak korszaka ez Franciaországban, oly korszak, amelyben csak az igazság istenasszonya nem fátyolozza le arcát, mint a klasszikus szobrokon.

Mai távirataink a következők:

Páris, július 29.

Az a vád, amelyet Piquard du Paty de Clam ellen emelt az Esterházy-féle hamisításokban való bűnrészesség miatt, oly szövevényes perjogi eljárásra adott alkalmat, hogy erre az esetre méltán lehetne azt a mondást alkalmazni, amit Bertrand főügyész Zola perére mondott, hogy tudniillik a perjogi eljárás börtönjében el lehet hujni. Az eset, amelyet nem jogászszer első olvasásra talán át sem ért egészében, a következő:

ködését rajzolta meg nagy vonásokkal. Elmondta, hogy a gróf lángész volt, hivatva Franciaország megmentésére, de visszariasztotta irigyeinek ármánykodása a nagy munkáktól.

Azután a grófnak egy barátja dicsérte nagy erényeit, amelyekért olyan sokan megsiratják.

Egy ismeretlen személyiség, mint később megtudtuk, egy iparvállalat elnöke, amelynél Verteuilnek valami fízsteleibeli hivatala volt, beszélt harmadiknak.

Végre egy mogorva képű emberke tolmácsolta magas szárnyalású beszédében az „Académie de Morale et des Sciences Politiques” fájdmát.

Közben a közelben levő sirkövek fölírásait tanulmányozzák a gyászolók. Akinek jó hallása van, az hallhat időnkint szakadozott mondatokat. Egy öreg ember lebiggyesztett ajakkal morogja, miután ezt a föliratot: „Minden szívbéli jótulajdonságok, nagylelkűség és jóság egyesültek benne nemes jellemmel” elolvasta:

— Igen, igen, ismertem őt. Közönséges hitvány fráter volt.

A pap megáldotta a halottat, a gyászoló közönség szétoszlott. Chaise-longueján pihenve, még mindig selyemövének sallangjával játszadozik a grófné. A szoba mennyezetére néz és ábrándozik.

Szép arca mindannyiszor elpirul, valahányszor arra gondol, hogy milyen szép lesz a jövődjé...

Piquard ezredes azt a vádat, amelyet du Paty de Clam ellen emelt, nem a köztársasági ügyésznek, hanem Bertulus vizsgálóbíróknál adta elő. A vizsgálóbíró erre a főügyészhez tette át az iratokat, aki azoknak átvizsgálása után azt az utasítást adta Bertulusnak, hogy mondja ki a saját illetéktelenségét a du Paty de Clam ellen emelt vádkérdésében.

A főügyész ezt az utasítást avval indokolta, hogy du Paty de Clam tényleges szolgálatban levő katonatiszt, aki ennek következtében a katonai bíróságoknak van alárendelve. A főügyész szerint továbbá azok a cselekmények, amelyeket du Paty de Clam a vádlevel szerint elkövetett, nincsenek összefüggésben az Esterházy és madame Pays terhére rótt bűnökkel.

Csak hogy épen ez utolsó pont tekintetében tért el Bertulus vizsgálóbíró véleménye a főügyésztől. Szerinte ugyanis külön kell választani a hamisított táviratokat a hamisított levelektől. A „Blanche” aláírású táviratok ügyében Bertulus illetéktelenségét tartja magát, ellenben a „Speranza” aláírású levelek ügyében igenis illetékes fórumnak vallja magát. Mert épen ez utóbbiak azok a hamisítások, amelyekbe Pays asszony du Paty de Clammal együtt bele van keverve. Már pedig a bűnvádi eljárás szerint a katonai szolgálatban álló vádlott a polgári bíróság előtt tartozik felelni minden olyan vétségért és büntetért, amely komplicitásban van polgár emberek cselekményeivel. A polgár ember peresügye minden esetben polgári bíróság elé tartozik. De ha katoná is bele van keverve, akkor azt is polgári bíróság elé állítják.

Ez az oka annak, hogy Bertulus du Paty de Clam ügyében, aki madame Pays hamisításában volt részes, illetékesnek tartja magát. Ez ellen azonban a főügyész tiltakozott. Erre Piquard ügyvédje azzal felelt, hogy a főügyész tiltakozása ellen a bíróságnál panaszt emelt. (N. W. T.)

Páris, július 29.

Bertulus határozatában bebizonyítani igyekszik azt, hogy du Paty de Clam állandó összeköttetésben volt Esterházyval és hogy ez utóbbi azokat a közleményeket, amelyeket a „Libre Parole”-ban közzétett, csak olyan személyiségtől kaphatta, aki a hadügyminiszterium kebelébe tartozott s ezzel megsemmisül a fátyolos hölgyről szóló mese. Kimutatni igyekszik azt is, hogy du Paty de Clam a „Speranza” aláírású táviratoknak Piquardhoz való elküldésében is résztvevett.

Páris, július 29.

Jules Barbier, az ismert színműíró (egyebek közt a „Hoffmann meséi” szövegírója), a becsületrend lovagja, ma a rendtanácshoz levelet írt, melyben azt mondja, hogy szemben a Zola ellen foganatosított intézkedésekkel úgy találja, hogy nem marad egyéb hátra, mint hogy kilépjen a becsületlegionáriusainak sorából. Beadja tehát lemondását s ép oly örömmel küldi vissza a rend jelvényét, mint aminő örömmel fogadta annak idején.

Erre a becsületrend kancellárja visszairt Barbiernek, hogy lemondását a rend alapszabályai értelmében meg nem történtenek tekintik.

A spanyol-amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Az Unio ma végre megállapította azokat a feltételeket, amelyek mellett hajlandó a békát Spanyolországgal megkötni. Ezek meglehetősen szigorúak s óriási területvesztéseket jelentenek Spanyolország kárára.

Ezek közül a feltételek közül különösen kettő fontos. Az egyik az, amely benne foglalatik az Unio ajánlatában, a másik az, amely nincsen benne. Amelyik benne foglalatik, az kategorikusan kijelenti, hogy az Unio fegyverszünetet nem ad s így Spanyolország kénytelen lesz gyorsan határozni. Amelyik nincsen benne, az pedig az, hogy az Unio hadisarcot nem követel. Mind a két feltétel olyan, hogy megkönnyíti a béke megkötését. A mai nap érkezett táviratok a következőket jelentik:

A háboru Puerto-Ricoban.

Páris, július 29.

A „Temps“ jelenti: Puerto-Ricoból érkező távirati jelentések szerint a spanyolok helyzete a szigeten válságos. — A csapatok hiányosan vannak felfegyverkezve s az ellátásuk rendkívül nyomoruságos, olyannyira, hogy hosszabb ellenállásra egyáltalában nem lesznek képesek.

New-York, július 29.

A „New-York Journal“ levelezője jelenti St.-Thomasból, hogy a spanyol önkéntesek Puerto-Rico szigetén Poncenél megtagadták a zengedelmesseget, fellázadtak vezéreik ellen és vonakodnak az amerikai haderővel szembeszállni.

Newsport-News, július 29.

Broocke tábornok a „Massachusetts“ szállítóhajón csapatokkal ma Puerto-Ricoba indult. Ezt az expedíciót néhány nap múlva még sokkal nagyobb csapatszallítmányok fogják követni.

New-York, július 29.

Ponce városa, Puerto-Rico szigetén, megadta magát az amerikaiaknak.

Manilla megadta magát.

London, július 29.

A „New-York Herald“ párisi kiadásának Madridból azt jelentették, hogy Manilla megadta magát; hivatalos jelentés azonban még nem érkezett arról. Az a távirat, amelyet Aguinaldo itteni képviselője ma kapott, Manilla kapitulációjáról nem tesz említést.

Cervera jelentése.

Washington, július 29.

Cervera tengernagy Cambon francia nagykövet közbenjárásával kimerítő jelentést küldött Madridba a Santiago de Cuba mellett vívott csatáról. A jelentést először az itteni tengerészeti minisztériumnak mutatták be. A jelentést nem fogják közzétenni.

Camarra flottája otthon.

Madrid, július 29.

A tengerészeti minisztérium táviratot kapott, amely szerint Camarra hajórajza Cadixban horgonyt vetett. A lapok azt hiszik, hogy a cortez szeptemberben ül össze.

Az Unió tervei.

St.-Paul, július 29.

Davis, a külügyi bizottság elnöke, tegnap itt beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy az Egyesült-Államoknak befolyásos tényezővé kell lenniök Ázsiában, vagy pedig visszahúzódniök saját partjaikhoz és elkészülniök a védekezésre ugyanoly támadások ellen, mint amelyek Kínát mai állapotába juttatták. Most már nyilvánvaló, hogy az Egyesült-Államok nagy katonai és flottahatalommal lesznek. Európa közvéleményének bizonyos képviselői, akik csak nemrég is még kicsinyléssel szóltak Amerikának a mostani viszályba való beavatkozásáról, most már kezdenek alábbhagyni a nagyhangú szavakkal. Az Angliával való viszony javulását illetőleg azt mondta Davis, hogy a hangulat megváltozása most már nyilvánvaló és az a 125 millió ember, akik az angol nyelvet beszélik és akik a világ minden részében keresztültvitték a parlamenti formát a személyes szabadság szükséges járulékaival, az emberiség nagy fejlődésének nyomása alatt barátságosan közelednek egymáshoz.

A béke.

Washington, július 29.

Az Egyesült-Államoknak tett szemrehányásokat, melyeket Sagasta miniszterelnöknek tulajdonítanak, hogy az Unió rosszhiszeműen járt el, itt a béketárgyalások megzavarására irányzott rosszakaratu koholmányoknak tartják. Az elmúlt kedd előtt, midőn Cambon nagykövet a Fehér házba jött, semmiféle lépést nem tettek a béketárgyalások megkezdésére. Semmiestre sem lehet tehát az Egyesült-Államok ellen a rosszhiszeműség vádját emelni, amiért ők tovább folytatják Puerto-Ricon a hadműveleteket. Egyebekben pedig csodálkozásukat fejezik ki a katonai hatóságok, hogy — még abban az esetben is, ha tárgyalások volnának folyamatban, azt hihetnék, hogy ezeket véget vetnek a hadműveleteknek. Ez a föltevés nemcsak a katonai szabályzattal, hanem a nemzetközi joggal is ellenkezőnek.

Páris, július 29.

Itt az a hír van elterjedve, hogy a spanyol kormány azon a állásponton van, hogy az Egyesült-Államok meg lesznek elégedve azal, hogy Spanyolország teljesen lemond Kubáról és nem fogják követelni Puerto-Rico átengedését is. (N. W. T.)

Köln, július 29.

A „Kölnische Zeitung“-nak jelentik Madridból: Mac Kinley elvben hajlandó a békét megkötni Spanyolországgal. Hogy a békét minő alapon fogják megkötni, azt a holnap tartandó minisztertanácson fogják megállapítani.

Az Unió békefeltételei.

London, július 29.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Az Unió kormánya a Cambon francia nagykövet közvetítésével átnyújtott spanyol jegyzékre már megállapította válaszát, amely a következő békefeltételeket tartalmazza:

Az Unió fegyverszünet kötésebe nem egyezik bele.

Puerto-Ricot a spanyolok átengedik az Uniónak.

A spanyolok lemondanak a Kuba felett való szuverénitásra.

Spanyolország Kubával és Puerto-Ricoval szomszédos több kisebb szigetet átad az Uniónak.

A Filippini-szigetek sorsáról tárgyalásokba bocsátkoznak.

Mint megbízható helyről jelentik, ezeken a békefeltételeken kívül a kormány azt is tervezi, hogy a Filippini-szigeteken szénrakodó-állomást létesít, még pedig akkora területtel, hogy ott egy amerikai várost lehessen építeni. Lehetséges, hogy ezt az állomást magában Manillában állítják fel. Az Egyesült-Államok válaszát valószínűleg még ma megküldik Spanyolországnak.

TÁVIRATOK.**A román király Oroszországban.**

Pétervár, július 29. A román király és a trónörökös ma délelőtt az „Alexandria“ császári yachton Peterhofból ideérkezett s a városi parancsnok, a városfő, Avelian tengernagy és számos más főméltóság fogadta őket. A Neván levő hajók mind jobogódást öltöttek s a rakodóparton, valamint a gazdagon feldíszített utcákon nagy közönség gyűlt össze. Károly király üdvözölte a fogadásra megjelenteket és végigment a díszőrség arcvonala előtt, mialatt a zenekar a román himnuszot játszotta. Azután a közönség élénk óvációjára közt a Péter-Pál-templomba ment, ahol Ferdinánd trónörökösrel együtt hosszabb időt töltött csendes imát mondva és értékes aranykoszorúkat tettek le II. és III. Sándor csároknak.

valamint Mária Alexandrovna czárné, II. Sándor czár neje sírjára. A város látóivalóinak megtekintése után a király és a trónörökös meglátogatták Palladi metropolitát, a nagyköveteket, a minisztereket és más főméltóságokat. — Sturdza miniszterelnök is meglátogatta a nagyköveteket és követeket. Délután 1 órakor a román követhél diszlakoma volt, amelyre a miniszterek és a király kísérete voltak hivatalosak. Délután 3 órakor a király a téli palotában a diplomáciai kart és a városi képviselőket fogadta. Este 8 órakor a peterhofi nagy palotában diszbed volt. Az orosz sajtó rokonszenves cikkekben szól Károly király itt-időzéséről.

A császár és a régens.

Hamburg, július 29. A „Hamburger Nachrichten“ szerint a detmoldi udvarnál most éppen a fölött tanácskoznak, vajjon közvétegyék-e a regensnek Vilmos császárhoz intézett levelét. Egyelőre azonban várnak arra a válaszra, amelyet az ez ügyben tett kérdezősködésre a birodalmi kancellár adni fog. A regens panaszt emelt az illetékes birodalmi instanciánál. (N. W. T.)

Berlin, július 29. A koburgi miniszterelnök az itteni lapokhoz czáfolatot küldött, amely így hangzik:

Az a hír, mintha a detmoldi császártávirat közzétételénél a koburgi herceg környezetéből valaki közreműködött volna, vakmerő koholmány. (N. W. T.)

Szerbek és bolgárok viszály.

Üszküb, július 29. Az ellenségeskedés a szerbek és bolgárok között az üszkübi kerületben az utóbbi időben ismét kiélesedett. A szerbellenes tüntetések itt gyakoriak, azokban bolgár tanítók is részt vesznek. A szerb konzul emiatt erőlyesen lépett közbe a hatóságnál és a tüntetők legszigorubb megbüntetését és Üszkübből való kiutasítását követelte. Azt mondják, hogy Kvatovóból, Palavlaból, Ischebből és több más helyről számos tanítót utasítanak ki. Egy üszkübi tanítót már kiutasítottak.

A krétai nemzetgyűlés.

Canea, július 29. A nemzetgyűlés befejezte munkálkodását, előbb azonban Spakianakis elnökle alatt öt tagból álló végrehajtó-bizottságot választott a nemzetgyűlés tagjai közül egy szabályzat kidolgozására. Ez a bizottság a konzulok jelenlétében fog tárgyalni.

A ludhajtás ügye.

Köln, július 29. A „Kölnische Zeitung“ nyilván felhivatalosan írja a következőket: Berlinből eredő értesüléseink szerint mind a mai napig nem sikerült a ludhajtás ügyében Oroszországgal meg egyezésre jutni. A fennálló különbségek olyannyira csekélyek és jelentéktelenek, hogy megszüntetésük teljesen kétségtelen. Az orosz vámemeléseket, amelyeknek ma kellett volna életbelépniök, mindaddig nem alkalmazzák, amíg a ludhajtás ügyében folytatott tárgyalások véget nem értek. (N. Fr. Pr.)

A császárváró Róma.

Róma, július 29. Hivatalos körökben semmit sem tudnak az olasz lapok ama híreiről, hogy II. Miklós czár és II. Vilmos császár az ősszel állítólag látogatást tennének az olasz udvarnál.

HIREK.**Bismarck egészsége.**

Bismarck herceg állapotában lényeges javulás állott be. Különösen a „Hamburger Nachrichten“, mely tudvalevőleg nagyon közel áll a vaskancellárhoz, erősítgeti, hogy Bismarck herceg baja nem ad okot semmiféle aggodalomra. A herceg állapotáról ma a következő táviratok érkeztek:

Hamburg, július 29.

A „Hamburger Nachrichten“ jelenti mai estilapjában: Friedrichsruhéból arról értesülünk, hogy Bismarck herceg tegnap este részt vett a családi ebéden. Schwaningert tanár tegnap este elutazott.

Berlin, július 29.

Bismarck abból az alkalomból ült a családi asztalhoz, mert tegnap volt esküvője napjának fordulója. Csak az asztalhoz ült Bismarck, de nem ebédelt a családjával, csak egy üveg szektet ivott. A társalgásban ő is részt vett. Ma éjjel jól aludt. Az éjjel folyamán többször jégben hűtött vanílialevet ivott. Étvágya elég jó. (N. W. T.)

Hamburg, július 29.

Mennyire tuloztak a berlini lapok, amikor világgá kürtölték, hogy Bismarck herceg már utolsó napjait éli, a legjobban kitűnik a „Hamburger Nachrichten”-nek bizonyára a legmegbízhatóbb forrásból eredő hírből, amely következőleg hangzik:

Bismarck herceg már tegnap este részt vett a családi ebéden.

Ez a rövidke hír mindenkit teljesen megnyugtathat afelől, hogy Bismarck herceg baja nem ad okot semmiféle aggodalomra. (N. Fr. Pr.)

Berlin, július 29.

Friedrichsruhéból érkező jelentések szerint Bismarck állapota javult, a jobb láb daganata lelohadt. Schweningen meg van ugyan elégedve páciense állapotával, de azért tervezett utazásáról mégis letejt. Bár a daganat lelohadt, a herceg jobblábát nem használhatja, különben is régen be van az kötözve. A „Lokal-Anzeiger” szerint a családtagok azt remélik, hogy a herceg neisokára elhagyhatja az ágyat; Schweningen is reméli, hogy a beteg életét megmentheti. A herceg maga nagy optimista, így a hét elején egész kollekczió új pipát rendelt magának. (A. W. N.)

UJ REGÉNYÜNK.

Lapunk mai számában kezdjük meg Augustin Filon

BABEL

czlmi regényének közlését. Erre a regényre olvasóink figyelmét itt külön is felhívjuk.

„Babel” egy mély gondolkodásu, nagy műkörü író munkája, aki helyesen fogta fel korának eszméit, problémáit és azokat rendkívül tehetséggel, finom megfigyeléssel és élénk fantáziával megírta regénybe vitte bele. Kétféle leíróképességével úgy állítja elénk alakjait, hogy azok szinte élnek s amikor elvezet bennünket a földalomb, a szenvedés, a nélkülözés, az emberi nyomorúság tanyáira, nem lép túl azt a határt, amelyet a művészet szab elője, s ezért annál nagyobb mértékben hatja meg, ragadja el az olvasót. Mindezeket pedig azúttalánként szövi össze az érdekesítő mese, úgy hogy új regényünk bizonyosan sok élvezetet fog szerezni olvasóinknak.

Augusztus elsején új előfizetést nyitunk lapunkra:

Előfizetési árak:

Augusztus hóra . . . . . 1 frt 20 kr.
Augusztus 1-től október 31-ig . . . . 3 frt 50 kr.
Augusztus 1-től december 31-ig . . . 5 frt 90 kr.

Kérjük azokat a vidéki tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése július végén lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Az orosz czár magyar ezrede. Nagy katonai ünnep lesz hétfőn, augusztus 1-én Varasdon. A II. Miklós orosz czár nevével nevezett 5-ik uhánus ezred akkor üli meg fennállásának félszázados jubileumát. Az ezrednek, mint tudósítónk írja, a jubileum alkalmából a czár elküldte a maga arczképét és tudatta az ezreddel, hogy az ünnepen képviseltetni fogja magát.

— A bolgár fejedelem u. azásai. Bécsből jelentik a „N. Fr. P.” utján: Hiteles forrásból származó értesülés szerint Ferdinand bolgár fejedelem augusztus 6-án Fiuméba megy, ahonnan egy napi tartózkodás után külön gőzösnön Cetinjébe utazik.

— A ferenczrendek válsága. A budapesti ferenczrendi háznak három főszenelt tagja kérte a rend római generálisától a szerzet köteleseiből való elbocsáttatását. A folyamodványt még a tervezéssel, a krízis kitörésének idején elküldötték, a válasz azonban csak a napokban érkezett meg s e szerint — Róma meghátrált. A generális azt írta,

hogy az új rend pusztán a szerzet új tagjaira és azokra nézve kötelező, akik azt önként magukra válladják. A felelet nem elégitette ki a három szerzetest, és rögtön megújították együttes kérelmüket, azzal a megföldással, hogy ha el nem bocsáttják őket, minden halogatás nélkül maguk lépnek ki a szerzet köteleseiből.

— Zavargások Galicziában. Uj-Sandecz-ből táviratozzák: Jaszina faluban tegnap este kirabolták a parasztok az ottani falusi kocsmárosot. A kocsmárosot és feleségét tétleg is bántalmazták, még pedig mindegyiket amúgy istenigazában elverték. A kerületi kapitányság csendőrséget rekvirált.

— Egy hercegnő kelengyéje. Zsófia a bajor hercegnő kelengyéjéről, kinek Törring-Jettenbach gróffal kötött házasságáról a minap megemlékeztünk, Münchenből érdekes dolgokat jelentenek. A nehez fehér atlaszból készült menyasszonyi ruha, bár minden tekintetben elegáns, igen egyszerű. A szoknya előrészt csodás mintázatú drága valódi csipke fűdi. A hosszú, kerekidomu uszályt, ép úgy, mint a szoknya szegélyét, túll-bodrok és élő myrthus- és narancsvirágok borítják. A derék szintén valódi csipkével és myrthussal van díszítve. A hercegnő pompás briliáns-diadémot viselt kis myrthus koronával és illuzió-tüll-fátyokkal. Tömérdek kincs az a sok nászajándék, melyet a menyasszony kapott. Szülei csodázzápségű, rubintokkal kirakott gyémánt-diadémot lepték meg, testvérei pompás, zománccos czimerekkel díszített óráit, nagybátyjai, Siegfried és Kristóf hercegek pedig remekül kidolgozott gyöngyös aranylánczot ajándékoztak neki. A regens-herceg zafirokkal kirakott gyémánt-karperecset és elhez illő, félhold alakú melltűt küldött. Királyunk, és ő felsége a királyné remek gyémánt-nyakéket, a modenai hercegnő pedig finom kiviteli karperecset ajándékozott a menyasszonynak. Lajos Viktor főherceg ó-japán vázát, Lipót herceg és neje csipkelegyzőt küldött. Mária Valéria főhercegnő és férje gyémánt-koronába átmenő drága hajtűket adott ajándéknak, míg Augustia főhercegnő napernyőt küldött, melynek fogója gyémántokkal kirakott tula-ezüstből készült. Ragyogó rubin-melltű Trani grófnő ajándéka, a calabriai herceg és hercegnő, valamint Vendome hercegnő drága legyezőket, Lajos Ferdinand herceg és neje pedig egy művészileg festett, aranysegélyű porcelán-csészét küldött. A Thurn és Taxis hercegpár ajándéka gyémántokkal és saphirokkal kirakott, nyilalaku melltű. Hasonlóképen gyémántokkal és saphirokkal kirakott tűt küldött a monakói fejedelem is.

— Fagy Nagyszombatban. Sulyos csapásról értesít nagyszombati levelezőnk. Az éjjel a város halárát erős fagy érte és nagy pusztításokat okozott a szőlőben, burgonyában és lencsenövényekben.

— A névmagyarosítás. A bajai vasúti állomás idegen hangzásu névű hivatalnokai és szolgálói a belügyminiszterhez kérvényt nyújtottak be névük magyarosítása iránt. Ugyancsak Baján mozgalom indult meg kereskedői körökben, hogy a fiatalabb kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak idegenül hangzó neveiket magyarral cseréljék fel.

— A hadsereg köréből. A király báró Pitner Miksa tengernagyot nyugdíjazta s kitüntette a Ferencz József-rend nagy-keresztjével, lovag Blaschek József altábornagynak pedig szolgálata ötvenedik évének betöltése alkalmából a Lipót-rend közép-keresztjét adta. Kinevezte Elbenbrücki Wachtel József ellentengernagyot a hadtengerészeti ellenőrző hivatal, nemés Göriz Konstantin sorhajókapitányt a közös hadügyminiszterium hadtengerészeti osztályán a 2-dik ügy-csoport és lovag Jedina Lipót sorhajókapitányt a közös hadügyminiszterium hadtengerészeti osztályán a hadművelési iroda főnökévé s Wolf József 13-ik dicsőség ezredbeli alezredest a pótlóvázási bizottság elnökévé. Továbbá elrendelte, nemés Ba ur Károly 67. gyalogezredbeli ezredesnek, nemés Pova Lipót 2-ik dragonyos ezredbeli ezredesnek nyugalomba helyeztetését annak a katonai érdemkeresztet, ennek pedig a vezérőrnagyi jellegű „ad honores” adományozva, báró Schmelten Vilmos 9-ik huszárezredbeli ezredesnek a 2-ik dragonyos ezredhez, Scheibenhoff lovag Froschmair Konstantin 12-dik gyalogezredbeli őrnagynak a 82-dik gyalogezredhez, Kahler János 7-ik huszárezredbeli őrnagynak a 14-ik

huszárezredhez, gróf Stahremberg Ernő testőrlovasszázadbeli másodosztályú századosnak a 6-ik dragonyosrezredhez, herceg Liechtenstein Alajos 12-ik dicsőség ezredbeli főhadnagynak a testőrlovasszázadhoz, dr. Stollenbach lovag Hübl Ede első helyőrségi kórházi szabadságolt törzsorvosnak a 7-ik helyőrségi kórházhoz való áthelyeztetését. — Végül lovag Kuncz Ferencz nyugalmazott ezredesnek a vezérőrnagyi jellegű ad honores adományozta s a pibori császári és királyi állami menesztet parancsnoki állásában teljesített szolgálataiért a legfelsőbb elismeréssel tüntette ki és Cibak Márton, Tomljenovic József, Temel József, Dragicsevics Tomo és Javor Mihály kerületi őrmestereknek a bosznia-hercegovinai csendőr-csapatnál a koronás ezüst érdemkeresztet; Kovacevics Vid 1. osztályú csendőrnek czimzetes őrsvezetőnek pedig a bosznia-hercegovinai csendőr-csapatnál az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— A nagy-szebeni tragédia. Nagy-szebeni levelezőnk írja: Wasserthal százados, a minapi tragédia hőst nem helyezték szabadlábra, mint az első napokban hitték, de nyomott kedélyállapotára való tekintettel, megengedték neki, hogy naponként elhagyhassa a fogházat, azonban csak a helyőrség egy tisztjének kíséretével. A százados többnyire a városon kívül szokott sétálni, de egy helyre csak egyszer megy, nehogy a kíváncsi közönség zaklatásának ki legyen téve. Hogy mikor fog összeülni a hadbírószék, azt még nem tudják, mert a vizsgálat még mindig folyik. A városházán szótében beszélnek, hogy a százados lelkibeteg. Ha ez a hír igaz, akkor sokat fog változtatni az ítéleten. A földelt családi fészek üres már. Wasserthal sógora, dr. Kapdebó elszállította a lakásból az összes butorokat.

— Galicziái menekültek bevándorlása. Sztropkóról (Zemplénmegye) írja levelezőnk: Mióta a galicziái zsidóüldözés megkezdődött, azóta a duklai szorson át, a hajdani Josephinum uton, csak úgy özönlik a menekültek sokasága befelé Sztropkóra. Ezt az utat azért választják, mert ezen a hajdan élénk forgalmu uton ma már alig van közlekedés, az utvonat pedig emiatt jóformán őrizetlenül áll. Sztropkón, ahol a határszéli őrs a bevándorlást megakadályozni volna hivatva, a csendőrségi létszám az őrsvezetővel együtt mindössze három főből áll, az őrskerület bejárása ezt is elfoglalja úgy, hogy a bevándorlás megakadályozására gondolnia sem lehet. A sztropkói főszolgabíró hekkkel ez előtt kérte már az alispántól az őrs megerősítését, de ez iránt mostanig sem történt intézkedés. Legkétségbeejtőbb azoknak a magyar zsidóknak a helyzete, akiknek községek a bevándorlók átvonulnak. Ezeket a menekültek valósággal megsarczolják s míg egyikük az irgalom nevében nyújtott fillérekkel megelégedve tovább vonul Nagy-Dobron át az ország belsejébe, addig a másik rész ott marad a magyar hitsorsosok nyakán, s naponként zaklatja ezeket könyörödadományok gyűjtése czimén. Egy-egy magyar zsidó család hetenkint 2—3 forintot is kénytelen kiszorítani krajezáronként a menekültek számára. A 15 kilométernyire eső Felső-Szvidniken, amely már Sárosmegyében van, őrködnek ugyan a csendőrök, de ezek is csak a határig toloncolhatják a bevándorlókat, akik a határszéli kocsmárosok utbaigazítása szerint a duklai szorson át Sztropkó felé megint csak Magyarországra jönnek, mert a tulajdon hazájukban nem fogadják be.

— Tóth Kálmánt hazahozták. Most már senki sem vonhatja kétségbe, hogy a sikkasztó postatiztet és feleségét elfogták, mert már itt is vannak; az alkotmány-utcai fogházban őrzik őket. A reggel háromnegyed nyolczkor érkező bécsi személyvonattal jöttek mng. A pályaudvaron két börtönőr vette át őket és bárkocsin hajtattott velük a törvénykezési palotába. Tóth Kálmánt és a feleségét is nagyon megviselték az ut fátadalmi és a kiállott lelki izgalomok. Mikor a börtönőrök felügyelete mellett kiszálltak a kocsiból, az egyik gyermek, egy egyeszetendő apróság, sírni kezdett. Az anya csitította, csókolgatta a gyermeket, de az csak nem akart elhallgatni. A bűnös pár szótlanul lépett be Kisfaludy László fogházfelügyelő irodájába, aki meghallgatta a börtönőrök jelentését és a törzakönyvből vezette az érdekes foglyok nevét. A kis gyermek is kapott egy számot, és

megosztotta anyjával az első emeleten levő ridgczellát. De nem sokáig. Tíz óra tájban dr. Kolpászy István helyettese jelentkezett Wiener vizsgálóbírónál, hogy a gyermeknek a család gondját akarja viselni, adják át neki a kis gyermeket. A vizsgálóbíró nyomban felhívatta Tóth Kálmánét, aki sírva állt a bíró elé. Megkérdezte tőle, hogy beleegyeznek-e, hogy a gyermeket elvigyék, mire az asszony csendes, elfojtott hangon mondta:

— Hogyne, hisz ott jobb helyen lesz.

Hodászy ügyész is hozzájárult a gyermekek kiadatásához, el is vitték. A vizsgálóbíró az általános kérdésekre kihallgatta az asszonyt, akit ezután visszavezettek a börtönbe.

Déltájban Tóth Kálmánt kísérte a börtönőr a vizsgálóbíró elé.

— Földrongés. Zárából jelentik: Triljben tegnapelőtt és tegnap ismét néhány földlökést észleltek, köztük egy erősebbet.

— Az elpusztított család. Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy Rauschau Antal pancsovai szatócs családját és önmagát megölte. Mint tudósítónk ujjában táviratozza, Rauschau nemrégiben tizezer forintot örökölt, de ez a pénz egy szerencsétlen vállalaton csakhamar eluszott. Ekkor Horvátországban pénzhamisító banda élére állott, ezért kellett volna a törvényszék előtt felelnie. Rauschau rettenetes tettét hajnalban követte el. Nejét, tizenhárom- és tizenöt éves fiát egy-egy halta-csapással verte agyon, négy éves leánykájára szívóhé pedig kést szurt. Az eset az egész délvidéken óriási szenzációt keltett.

— Rác Laczi hegedűje. A főváros cigánybandái között az elsőeknek egyike a Rác Laczi bandája. A primás, Rác Laczi, a hircves Rác Pál 36-ik fia, saját zeneszerzeményeiből válogatott műsört állított össze és pompásan összeállított zenekarával élvezetes hangversenyeket rendez nap nap után. A kitűnő cigányprimásnak legkedvesebb jószágja a hegedűje, melyet anyósától örökölt és mely ezeréves. Ezen a nagy multa hangszerezen játsza Rác Laczi hallgatóinak nagy gyönyörűségére szebbnél-szebb nótáit.

— Vitéz kéményseprők. A „Vas vármegye” című lap írja: Nagy Lajos és Csizsár György kéményseprőlegények megunták a kéménymásztást, két boxert és két revolvert vásároltak tehát és így hadilábra állítva, a szorongatott spanyol nemzet segítségére siettek. Bucsut sem vettek Huszár Károlynétől, aki nekik kenyeret adott, hanem egy koromsötét éjszakán midketten utra-keltek Madrid felé, de csak Mohácsig tudtak eljutni, itt azután fülön csípték a csendőrök és visszatalonozolták őket illetőségi helyükre. A vitéz kéményseprők már másodszer keltek utra, de mivel sem katonai kötelezettségüknek eleget nem tettek, sem utlevélük nem volt, mindannyiszor hadifoglyokká lettek még az ország határára belül.

— Ellopott tizezer forint. Meyerberg István építőmester villát vásárolt a Mátyásföldön és a villa árát, tizezer forintot tegnap akarta kifizetni. Kilencz ezrest és tíz százast tett egy vászonkötésű jegyzőkönyvbe és kiment a Mátyásföldre, de a háztulajdonost nem találta odahaza. A czinkotai vicinálison tért vissza a fővárosba, a pályaudvaron azonban römülten vette észre, hogy az értékes jegyzőkönyv nincs a zsebében. Azonnal jelentést tett a rendőrségnél és ezer forint jutalmat tűzött ki a tolvaj elfogójának.

— Esküvő. Dr. Csák Máté abai községi orvos tegnap esküdt meg az erzsébetvárosi plébánia-templomban Sziklay Krisztinával, dr. Sziklay János íróársunk hugával. Násznagyok Cziklay Lajos és Sziklay János voltak. Az eskütést Czanner Lajos végente.

— A pápai szamaras fiu. Tudvalevő dolog, hogy a Dreyfus-ügyben nevezetes szerepet játszott Walsin-Esterházyról minden kétséget kizáró módon nem lehetett megállapítani, ki ő és merre van hazája. Egy Schwarz Samu nevű budapesti öreg feltűztető szabó most a következőket mondja el:

Pápai ember vagyok s az én gyermekkoromban gróf Esterházy Károly volt a pápaiak kegyura. Nem tudom már, ősvég volt-e vagy legdayember, amikor egyszer Bécából csodaszép urisöt hozott magával s a mostani kollegium helyén házat építtetett neki. Minket, zsidókat a gróf nem nagyon

pártolt, de a híres pápai rabbinus, az öreg Löw, nagyon kedves embere volt. Az én édesapám akkor-tájt összetűzött a papjával s egyszer azt találta mondani:

— Nem is lehet az jó ember, akinek olyan ember a pártfogója, mint a gróf, aki egyházi áldás nélkül tart hitestársat.

Az apámat ezért a rossz szaváért elcsukatta a gróf, aki nagyon szerette a bécsi bárónét, mert báróné volt a szép asszony s úgy emlékszem, Walsin volt a neve. Nehány esztendő múlva kis fia is született Pápán a bárónénak s az ott nőtt fel a kastély közelében a gróf gondos szeme láttára. Károly gróf nagyon szerette a fiut, óráig eljászott vele s amikor nagyobb lett, számon tanította nyargalni. Közben aztán eljött 1848. A báróné el t ü n t Pápáról, én pedig 1855-ben Olaszországba, Velenczébe mentem régiségkereskedőnek. Ott megházasodtam s nem hallottam sokáig a kis Walsin felől. Amikor hosszú idő múlva hazamentem Pápára, az apám sírjához, hallottam, hogy a kis fiut katonaiskolába adták, Károly gróf meghalt s új grófja van a városnak. Amikor a nagy pörrel először olvastam, mindjárt arra gondoltam, hogy Walsin-Esterházy Károly őrnagy nem lehet más, mint a pápai szamaras fiu s amikor hallottam, hogy az Esterházyak megtagadják rokonságát, még biztosabbra vettem, hogy ez a Károly gróf fiacskája.

— Öngyilkosság az orfeumban. Schelling János, a Somossy-orfeum egyik szolgálója, ma délen az orfeum nézőterén fobelötte magát és mire orvost hívtak, meghalt. Nehány évvel ezelőtt még jómódban élt, de tönkrement és ez kergette a halálba. Ma délelőtt egyik barátjától vette a forgópisztolyt és azt mondotta, hogy nagy utra készül, arra kell a fegyver.

— Hadihajók Budapesten. Az ó-budai hajógyár kikötőjében ez idő szerint egész kis dunai hadiflotta vesztegel. Ott vannak a „Maros” és a „Körös” monitorok, két új felszerelés alatt levő monitor és egy torpedóhajó. A monitorok indulásra készen állnak. A Csepelsziget alatt nemsokára gyakorlat lesz, amelyben az egész kis flotta részt vesz.

— A régi mese. Szolnokon most épül a zsidótemplom. Ebből az alkalmából a nép között napok óta az a hír van elterjedve, hogy „az épülő templomhoz keresztény vért is használnak, mely okból egy nagy ládában három keresztény gyermek érkezett — elalattva — a vasuton Szolnokra.”

— Makacs öngyilkos. Pokroy György, grómsáslakos — mint tudósítónk írja — gyakran szokott felöntení a garatra és ilyenkor el akarja dobni magától ezt a nyomorúságos életet. Már négy-szer kísérlette meg az öngyilkosságot, de mindannyiszor megakadályozták. Utoljára gondosan bezárta a kamra ajtaját és így akasztotta fel magát. De a felesége rosszat sejtve, bemászott az ablakon és még jókor levágta a felíg megdermedt embert, aki a legnagyobb erőlködéssel sem tudja itt hagyni ezt a szomorú árnyékvilágot.

— A kis baba miatt. Darók Jani, jómódu munkásember ma reggel saját házának udvarán revolverlövéssel véget vetett ifju életének. A halál oka — mint orosházi tudósítónk írja — egy iczipiczi kéthetes kis baba. Darók ugyanis tiltott viszonyt folytatott egy Tóth Mari nevű, rotyott mulinóval, kinek két héttel ezelőtt kis leánya született. E viszony révén Tóth Mari folyton zsarolta Darókot, ki a minapában azzal ijesztgetett, hogy az újszülött gyermeket elviszi Darók feleségének. A férjnek kínos viszonya, melyből kiszabadulni nem tudott, fülébe jutott a hitese feleségnek is, kiül azután sok szemrehányást kellett elviselnie. Ma aztán egy golyóval számolt ballépéséért.

— Elsüllyedt szaneshajó. Triesztből táviratozzák: A „Theophil” nevű olasz vontatóhajó tegnap éjjel szénrakományal tartott Velencze felé. A nagy vihartól annyira megtelt vízzel a hajó, hogy néhány perc alatt elsüllyedt. A kapitány, matrózok és munkások több órai bolyongás után Valle di Muggiában kötöttek ki mentőcsónakokkal. Kármentésükre gyűjtést rendeztek a kikötőben, mert mindenüket a hajón vesztették. Az elsüllyedt alkotmány kiemelését meg fogják kísérteni.

— Egy béka Odysseája. A Mitrovicza mellett levő Csalmi községből írja levelezőnk ezt a hírt, amelyet csakis különös volta kedvéért nyomtatunk le: Brankovics Mihály gazdaember fiatal felesége, amikor egy korszóbol vizet ivott, lenyelt egy eleven békát, amely valahogy a korszóba került. Az asszony a kellemetlen érzés következtében ajultán rogyott össze és csak nagynehezen tudták magához téríteni. Brankovicsné ezután napról-napra gyöngébb és betegebb lett és folyton panaszoita, hogy a béka nagyon kellemetlenkedik a belsejében. Hozzá-tartozói csak biztatták és vigasztallák, szinte ki is disputálták belőle a békát, de a fiatal asszony a fájdalmak következtében végre ágyba került. Ekkor aztán orvosi segélyhez fordultak. Mojics Milos mitroviczai doktor ekkor az asszony torkából egy szonda segítségével eltávolította a kellemetlen hüllőt. Csodálatos módon az állat kéthetes különös tartózkodó helyéből elevenen került elő. Az asszony felgyógyult. Az orvos a békát spirituszban őrzi. Ha vagy egy héttel később hívják doktort, alighanem fordítva történik a dolog.

— Közről-közre. Csetneki István csejei kondás tizenhat sertést teljesen a saját jószántából elhajtott Braun Sándor birtokos földjéről s eladta Balogh József kondástársának. Ez már sejtette, hogy mi uton-módon jutott Csetneki István tizenhat darab jószághoz, hamarosan tuladott ő is az olcsó pénzen szerzett sertéseken. Ádám János vette meg, de ez még aznap eladta valamennyit néhány tiszai embernek s a csendőrség, amely a lopásról idejekorán értesült, alig juthatott a vándorló állatok nyomába. Kiderült, hogy a szomszéd vármegyéből egy községi jegyző is ludas a dologban, akit a csendőrök már le is tartóztattak. Azzal van vádolva, hogy összejászott a tolvaj kondással és előre felvett pénzért adta ki neki a hamis járlokat, azzal biztatva, hogy most már az ördög sem tudja meg a dolgot és nyugodtan eladhatja a sertéseket.

— Szociálisták Máramarosban. Máramarosi tudósítónk írja, hogy a rendőrség Danes Gavriła és Danes Juon jómódu oláh gazdaembereket szociálista üzelmek miatt letartóztatta. Az előbbi házánál ugyanis már régebb idő óta a szociálisták rendszeresen üléseztek s a lakásán nagyszámu szociálista-iratot is találtak. Átkisérték őket a visó-i járásbírószághoz, ahol fogságba helyezték. Ezenfelül még más letartóztatásokat is várnak.

— A kalocsai érseki uradalom tolvaja. A kalocsai érseki uradalomhoz tartozó süködi erdő kezeléségénél hosszabb idő óta folytatott rendszeres lopásnak jöttek a nyomára. A tolvaj, Ammer Károly uradalmi erdővéd már mintegy kétszázötven öt kemény tűzfát szállított egy bajai kereskedőhöz. A kereskedő Ammernek apró kölcsönöket nyújt és a hülden erdővéd ennek fejében lopott tűzfát szállított, persze jóval az áron alul. Az uradalmi intézőség Ammert rögtön almozditotta állásából és a bíróságnál megtette a bünyenyitő följelentést. A kár körülbelül 1500—1600 forint.

— Rajecz-fürdőből. Sopánkodik a vidék, hogy a zónatarifa mind a fővárosba tereli a vásároló közönséget és míg a főváros kereskedelme így rohamosan megnő, a vidéké stagnál. Némi kompenzációját látjuk ennek a bajnak a gyógyhelyek és nyaralótelepek fejlődésében. A nagyvárosi publikum olcsón utazhatván, már nem tőri magát olyan nagyon közvelien-közveliben való nyaralás után, hanem elmegy messzebbre. Bámulatos, hogy az utolsó néhány évben mekkora haladást tettek a Kárpátok fürdőhelyei; egy sereg egészen új telep is létesült hasonló gyorsasággal, mint Budapest palotásorai. Példaképp említhetők Rajecz-fürdőt, ahol magánosok is sokat építkeztek; az új villák erősen emlékeztetnek a stiriái fürdőkre. Most a Serényi, Taaffe, Zedwitz grófok lakják Bécából, Mattendoit báróné Orlauból, Dr. Flamm Párisból, továbbá Sedlmitzky báróné, Martinyi igazgató, dr. Borbás Vince egyetemi tanár családjával stb.

— A csuzos és közvényes betegek valóságos áldása a rendkívül kitűnő hatású Johnsen-kenőcs, melyről már oly sokan a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. Legutóbb Brivnyák főesperes O-Hagy, Vomacka Frigyes Isaszegh, Hoyos J. Temevár, Benkő Árpád Arkos, Szalay Pál Pakrácz, Háromszékly Andor Zsom-bolya, Csapreghy Dániel Mohácsról és még igen sokan, kik mind azt írják, hogy a kiváló szarnek közönszhetik 15—20 éves cauz és közvényes betegségeük meggyógyultást. A Johnsen-kenőcs egyedül ő császári és királyi fensége, József főherczeg udvari szállítója, Zoltán Béla gyógyszerárban kapható Budapesten (Széchenyi-ter és Nagykorona-utca sarkán), hol annak ismeret-tését bárki is ingyen megkaphatja.

Napirend.

Naptár: Péntek, július 30. — Róma. kath.: Beatrix vt. — Protestáns: Márta. — Görög-ország: (július 18.) Marina. — Zsidó: Ab. 11. — Nap kél: 4 óra 20 perczkor. — Nugszik: 7 óra 20 perczkor. — Hold kél: 5 óra 25 perczkor d. u. — Nyugszik d. e. 12 óra 29 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. Magyar körképtársaság: A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut nagy körképének előkészületei miatt egyelőre zárva van.

Lajos bajor herceg Budapesten.

Illusztris vendége volt tegnap Budapestnek: Lajos bajor herceg, Luitpold bajor regensherceg fia. A herceg két szárnysegédével a legszigorubb inkognitóban érkezett meg a délután két órai gráci gyorsvonattal. A közönség csak akkor értesült megérkezéséről, mikor a bajor hercegi koronával díszített szalonkocsi berobogott a keleti pályaudvar üvegteteje alá. Semmi hír sem előzte meg jöttét és nem is volt nagy várakozó közönség a perromon. A herceget és kíséretét az állomásfőnök és egy rendőrfelügyelő fogadta, akik előtt a herceg azt az óhaját fejezte ki, hogy a délutánt a főváros látványosságának megtekintésére akarja fordítani. A rendőrfelügyelő a herceg és kíséretének kalapozásával a pályaudvari rendőri kirendeltség egyik tagját bízta meg. Ezután két bérkocsin a városligeti Gerbeaud-féle pavillonhoz hajtottak, ahol frissítőket vettek magukhoz. Innen az Akadémia épületében levő Országos Képtárba mentek.

A képtár igazgatósága részéről senki sem volt jelen. Egy képtári szolgálóra jutott a feladat, hogy a herceget és kíséretét kalauzolja.

A szolgáló magyarázataira azonban nem sok szükség volt, mert a nagyherceg oly kitűnő műbirálónak bizonyult, hogy akármelyik festményről egyszerű megtekintés után meg tudta mondani a mester iskoláját, sőt többször magát a mestert is megnevezte.

Közel háromnegyedórai időzés után a Múzeum elé hajtottak. Itt Szalay Imre miniszteri tanácsos fogadta a vendégeket, akik az összes osztályokat sorra megtekintették. A herceg itt is tanujelét adta kiváló műismeretének s több ízben valóságos vitaközösbe bocsátkozott a Múzeum nagytudományú igazgatójával. Mielőtt befejezte volna látogatását a Múzeumban, Szalay igazgató előtt több ízben igen hízegő és elismerő hangon nyilatkozott Múzeumunk rendkívüli értékes műkincseiről.

A Múzeumból a csillag-utca 15. szám alatti Etnographiai Múzeumba hajtottak. A cicerone szerepét itt is Szalay miniszteri tanácsos végezte. A herceg itt árulta el, mennyire ismeri nemzetünket s itt bizonyította be, hogy a magyar nyelvet is teljesen érti, sőt beszél is. Midőn a lélekvesztőknek nevezett folyamközlékedési eszközökhöz értek, a herceg a jelen voltak meglepetésére kifogástalan magyar nyelven kérdezte, egy ilyen lélekvesztőre mutatva:

— Ugy-e, ez a csónak?

— Igen is, felség: — adta meg rá a választ Szalay miniszteri tanácsos a meglepetés hangján.

Majd németül folytatta a herceg:

— Oh, én értem a magyar nyelvet, hisz két év előtt azon a páratlan szép kiállításokon is itt időztem!

Délután 5 óra volt, mikor az Etnographiai Múzeum látogatását befejezte. Távozása előtt szíves kézszerítással köszönte meg Szalay miniszteri tanácsosnak szíves fáradozását s ezzel búcsút vevé tőle, a Ferencz József-hídon át Budára hajtottak.

Első megálló-helyük a Gellérthegy alja volt. Itt kiszállva a kocsiból, felmentek az egressz-czitadellához. A Gellérthegyen másfél órát töltött a herceg, apróra megszemlélve a citadella építését. Midőn meghallotta, hogy ez a legközelebbi labosítás alá kerül, trefásan megjegyezte:

— Alig hiszem, hogy több ilyen bevezetetlen várat építsenek!

Fél hét óra tájban gyalogszerrel az egressz-szem várakozó kocsijaihoz mentek, azután a Ráczvárosban, Attila-utcán, alaguton keresztül a Margit-rakpartra hajtottak. Erután a Margithídon a

körtakon és a kerepesi-úton át a keleti pályaudvarhoz hajtottak vissza, ahol az udvari váróteremben három személyre a díner terítve volt. Mielőtt ebédhez ültek, a herceg egyik szárnysegéde által egy L. monogrammal és a hercegi koronával díszített aranyemlékűt adott emléke Dujmovits detektírnék.

A herceg kíséretével az este 9 óra 15 perczkor induló gyorsvonattal Marosvásárhelyre utazott, hogy mint az ezred tulajdonosa résztvegyen az ott állomásozó 62-ik gyalogezred 100-éves fennállásának jubileumi ünnepségein.

A döntő csata.

(Bécsi levelezőnkől.)

Egy hónapon keresztül a világ összes sakkozói Bécs felé néztek s nagy érdeklődéssel kísérték a világmesterek hatalmas mérkőzését. Most már jóformán be van fejezve a küzdelem, csak az első kérdés maradt eldöntetlen. Az amerikai Pillsbury és a nürnbergi Tarrasch vívják a döntő csatákat a világmester címért és az első díjért. Az első, a kis, vékony amerikai, teljes jockeykülsővel és megfelelő súlylyal, odahaza, negyvenötcsillagos hazájában, panoptikum-tulajdonos s ha nincsen verseny, sohase sakkozik. Igaz ugyan, hogy egész Amerikában alig találna méltó ellenfelet.

Dr. Tarrasch orvos Nürnbergben, de nem sokat törődik a praxisával. Ő meg mindig sakkozik. Egész nap a klubokban, otthon esténként pedig a feleségével, egy rendkívül csinos, elevenesztű, mozgékony asszonykával, aki most is, az egész verseny alatt a leghűségesebb kibicze volt a férjének s egyike a világ legjobb női sakkozójának. Angliában az őszzel lesz női sakkverseny is, amelyre Tarraschné is „nevezett” s majdnem bizonyos, hogy ő fogja az első díjat elnyerni.

Tarraschnének csodálatos gyors szeme van s ha a férje verseny közben valajmi gyengébb húzást csinál, abban a pillanatban észreveszi. Talán ez nem is annyira a sakkozó nő éleslátása, hanem inkább a feleségé. Tarraschné ilyenkor idegesen összerázkódik, fölugrik a helyéről és kirohan a sakkozók közé, akik egy mellékeremben „analizálják” a partikat. Ezek rendszerint elbámulnak ilyenkor, hogy az asszony mennyire előrelátta a hibás lépés következményeit. Rendszerint jobban ki tudta volna zsákmányolni az ura hibáját, mint az ellenfél. (Ugy látszik, ez is inkább a feleség tulajdonsága, mint a sakkozóé.)

Pillsbury és Tarrasch a kitűzött négy döntő játszmából eddig kettőt játszottak s mindegyikük nyert egyet-egyet. Ezekből a döntő partikból is látnivaló, amit öreg sakkozók már régóta vitatnak, hogy a fehér babákkal való játék (ami egyúttal a kezdet, tehát a támadás megindítását is jelenti) határozott előny s teljesen egyenlő játékosok közül annak kell nyerni, aki fehérrel játszik.

A tegnapi versenyében Pillsbury volt a kezdő s ő lett a győztes is. Itt közöljük azt a játszmát, melyet a két mester a döntő küzdelemben játszott, s nem mulaszthatjuk el megemlíteni azt a bizarr véletlent, hogy az amerikai Pillsbury ellenfelét a döntő csatában a spanyol meggyitással verte meg. A játszma a következő:

Spanyol játszma.

Fehér	Fekete	Fehér	Fekete
Pillsbury	Dr. Tarrasch	Pillsbury	Dr. Tarrasch
1. e2—e4	e7—e5	22. Ha4—c3	f5×e5
2. Hg1—f3	Hg8—f6	23. Vh5×e5	Ve7—f6
3. Ff1—b5	Hg6—f8	24. Ve5×f6	Bf7×f6
4. 0—0	Hf6×e4	25. Bg3—e3	Fe6—g8
5. d2—d4	Ff8—e7	26. f2—f3	g7—g6
6. Vh1—e2	He4—d6	27. Be3—e7	Bf8—f7
7. Bb5×c6	b7×c6	28. Be7—e6	a7—a5
8. d4×e5	Hd6—b7	29. a2—a4	Kb8—g7
9. Hb1—c3	0—0	30. Be6×c6	Bf7—e7
10. Bf1—e1	Hb7—c5	31. Kgl—f2	a5×b4
11. Hf3—d4	Hc5—e7	32. c3×b4	Fg8—f7
12. Fc1—e3	He6×d4	33. b4—b5	Ba8—b8
13. Fe3×d4	d7—d5	34. He5—e6	Bb8—b7
14. Hc3—a4	Fe7—b4	35. Ha6—b4	Bb8—a7
15. c2—c3	Fb4—a5	36. Bc6—a6	Ba7×a6
16. Ve2—h5	Fa5—b6	37. Hb4×a6	Kg7—f6
17. Hb1—e3	Fc8—e6	38. Bd4—d2	e7—e6
18. Be3—g3	Kg8—h8	39. b5—b6	Ff7—e6f
19. Bb1—d1	Vd8—e7	40. Ha6—c5	Fe6—c8
20. Hb3—b4	Fb6×d4	41. a5—a6	foláta.
21. Bb1×d4	f7—f6		

A mellözött kulturegyesületek.

Annak idején az Országos Hirlap jelentette először, hogy az „Országos Múzeum- és könyvtárbizottság” ülésében a minisztertől kinevezett hivatalnokok leszavazták a választott tagokat s a segélyt nem adták meg a három kulturegyesületnek, hanem jóformán az egész összeget régészeti ásatásokra ajánlották meg. Csak épen a turóc-szent-mártoni tót muzeumi társaságnak jutott a tanács többsége mégis valami segélyt és pedig tót könyvtár alapítására. A tanácsnak ez az eljárása meglehetősen feltűnést keltett s akkor történt, hogy az elfogulatlan kritika szava nyilatkozásra bírta a tanács elnökét, aki mentegetni próbálta a különös határozatot.

Porzolt Kálmán azonban, aki a bizottságnak előadó titkára, már akkor nyomban nyilatkozott az elnök mentegetőzéséről és megmondotta, hogy a tanács többsége csakugyan érthetetlen módon mellőzte az erdélyi, a felvidéki és a dunántúli kulturegyesületeket.

Ma pedig Porzolt Kálmán terjedelmes különvéleményt nyújtott be Wlassics Gyula kultuszminiszterhez s ez a különvélemény véletlenül kapóra jön, mert épen most érkezik híre, hogy az a turóc-szentmártoni tót egyesület, amelyet a múzeum-bizottság tanácsának többsége a kulturegyesületek fölé helyezett, egy pánszláv nőegyesülettel karöltve pánszláv tüntetést készül rendezni s erre a Palacky-botrány cseh korifeusait is meghívta.

A kultuszminiszternek tehát módjában lesz mérlegelni, hogy nem volna-e rendjén megszívni a Porzolt kívánságát, mely a tanács határozatával szemben a három magyar kulturegyesületnek kéri az államsegély megadását. A Porzolt érdekes különvéleménye egyébként a tanács egész szervezetét is megvilágítja s úgy lehet, hogy a kétségtelenül hibás szervezet megváltoztatását is eredményezni fogja.

A Porzolt Kálmán különvéleményének ez a legjelentősebb része így hangzik:

Nagyméltóságod jól tudja, hogy mindazon urakat, akik ma a múzeumok és könyvtárak országos tanácsának hivatalból tagjai, mint a budapesti gyűjtemények igazgatói, vagy tisztviselői, én magam proponáltam az országos múzeum- és könyvtár-bizottságban, valamint az országos tanácsban való közreműködésre meghívni, illetve megnyerni, mert különös súlyt helyeztem a velük való együttműködésre, ennél fogva Nagyméltóságod tudja, hogy senki sem gyanusíthat azzal, mintha bármelyik urnak személye ellen irányulna bármiféle megjegyzés, azonban kénytelen vagyok megjegyezni már most, hogyha az országos tanács ülésén minden kérdésben szavazni fognak a tanácsnak hivatalból való tagjai is, úgy megtörténhetik, sőt egész bizonyossággal meg fog történni, hogy a választott tagokat mindenkoron leszavazzák a hivatalos tagok, hogy ne mondjam: hivatalnoktagok s Nagyméltóságod azt a célt sohase fogja elérni, mit az országos tanácscsal akart. Mert bizonyára azt akarta Nagyméltóságod, hogy egy független testület szabad véleménynyilvánítása gyanánt önálló tanácsot kaphasson esetéről-esetire ettől az országos tanácstól. Ehelyett ugyan egy kérdésben kap Nagyméltóságod két teljesen egybehangzó „véleményt”: megkapja az egyiket az országos tanács tagjaitól „mint országos múzeumi főfelügyelőségtől”, a másikat pedig ugyanazoktól, mint „országos tanács”-tól, mert a főfelügyelőség a saját véleményét megszavazza az országos tanácsban is. A tanácsnak választott tagjai pedig, ha nekik tetszik, egy életen át különvéleményeket szerkeszthetnek Nagyméltóságod számára.

E mellett azonban figyelembe kell venni azt a körülményt is, hogy az országos tanácsnak hivatalos tagjai, ha minden kérdésben szavazni lesznek kénytelenek, akkor véleményükben és szavazatukban állásuknál fogva mindenkor feszélyezve lesznek és előbb-utóbb nem lesznek egyebekké a tanácsban, mint szavazó babok, vagy pedig, ha nem akarnak ezek lenni, kénytelenek lesznek esetleg hivatalbéli főnökük ellen szavazni.

Nagyméltóságod a muzeumok és könyvtárak országos tanácsának első ülésétől mindjárt egy oly véleményt kap, mely nem egyéb, mint az országos főfelügyelőség által indítványozott és egyszersmind meg is szavazott vélemény. Ennek a véleménynek azonban van még egy kritikus pontja s ez az, hogy az országos tanács legelső ülésében a könyvtár-segélyeket az ország legelső három magyar köz-művelődési egyesületétől tagadta meg: az „Erdély-részi magyar közművelődési egyesületétől“, a „Felvidéki magyar közművelődési egyesületétől“ és a „Dunántúli közművelődési egyesületétől“, amelyek nehéz, de dicsőséges küzdelmet folytatnak a magyar nemzeti művelődés terjesztésére. S ugyanakkor ugyanez a tanács többsége megszavazta a magyar állam segélyt a „Turócszentmártoni tót muzeumi társaságnak“ könyvtáralapításra, természetesen tót könyvtár alapítására.

Az országos tanács többségének eme határozatára tartózkodnom megjegyzést tenni, miután félek, hogy e kérdésben el találnám felejtetni, hogy most nem mint magyar hírlapíró tartom kezemben a tollat, hanem mint egy előadó titkár, aki a maga alázatos különvéleményét tartozik a hivatalos akta érzékellen, rideg formáiba szorítani.

Segítség a jégkárosultaknak.

A dunántúli országgyűlési képviselőknek a jégkárosultak felségélyezése czéljából alakult állandó bizottsága ma az „Otthon“-hoz és a „Budapesti Újságírók Egyesületé“-hez a Kalocsay Alán bizottsági jegyző, országgyűlési képviselő által szerkesztett következő felhívást intézte:

Nagyságos Elnök Ur!

A hazai sajtónak tiszteletet és hálát parancsoló érdeme van a jótékonyág terén. Nap-nap után tanúságot tesz; mert nap-nap után hírt mond a mindenkitől elhagyott nyomor felől, mely otthonra a sajtó terén talált. A másoktól alig látott inség felől, mely enyhületet nyert, kinzó könyvek felől, melyeket csak a sajtó által ismert nértelen kezek irtalmas könyörülete száritott fel.

A részvétellel irgalom és könyörület ajtaját a hazai sajtó minden baj, minden nyomor előtt tárva tartja.

Ez alkalommal nem egyesek, hanem ezrek és ezrek nevében e drága Hon, imádott Hazánk, az édes magyar föld kenyértől, sőt sok helyütt mindentől megfosztott fiait, saját véreink érdekében fordul az alulírt bizottság a hazai sajtó széles e hazában ismert könyörületéhez.

Ismeretes ugyanis a hazai sajtó előtt az a végzetes csapás, mely hazánk legszebb reményű vidékeit a júniusi jégviharokkal sújtotta nemesek, de a szó szoros értelmében tönkretette. Mi a dunántúli, mint a legtöbbit szenvedett résznek országos képviselői, folyó hó 17-én Székesfehérvárott tanácskozára jöttünk össze, hogy népképviselői megbízatásunkhoz hiven megtegyük minden lehetőt, minden tőlünk telhetőt vércink nyomorának enyhítése, bajainak orvoslása czéljából.

Evégből biztató reménnyel fordul bizodal-munk nagyságos elnök urhoz. Nincs parányi kétség sem felkünkben, hogy a legjobb helyen kopogtatunk. A sajtó ma nagyhatalom, talán ép azért az utolsó, mert abban legnagyobb, abban legerősebb, abban leghatalmasabb, ami a világon a legelhagyottabb: az emberszeretet, az irgalom és könyörület gyakorlásában.

Említett értekezletünkön elhatároztuk, hogy az országos jégcsapás által sújtott inség gyámoltása czéljából társadalmi akciót indítunk. Evégből hátköröndük nagyságodat felkeresni és tisztelettel felkérni, hogy a bölcsek vezetése alatt álló egyesület és általa a hazai sajtó lelkes és hazafias támogatását törekvéseink sikerének biztosítása czéljából saját hatáskörében és saját bölcsek és hazafias belátása szerint kieszaközölni, esetleg jelen tiszteletteljes kérvényünket minél szélesebb körben közzétetni és a csapástól sújtottak részére adománygyűjtést indítani kegyeskedjék.

A beérkezendő adományokat a dunántúli országos képviselők állandó segély-bizottságára utalva

a budapesti magyar földhitelintézet (V. bálvány-utca 7.), az esetleges írásbeli értesítést pedig „A dunántúli országos képviselők állandó segélybizottsága. Budapest, Képviselőház“ czimén kérjük kegyesen küldeni.

Alázatos kérelmünket ismételtén nagyságod és az érdekes egyesület jóakarataiba és pártfogásába ajánlva vagyunk

Budapestben, 1898. évi július hó 25-dikén a dunántúli országgyűlési képviselők állandó segély-bizottsága megbízásából

hazafias tisztelettel:

Kalocsay Alán,
Dr. Major Ferencz,
országgyűlési képviselők,
bizottsági jegyzők.

Lits Gyula,
országgyűlési képviselő,
bizottsági elnök.

A „Bourgogne“ katasztrófája.

Páris, július 27.

A „Bourgogne“-nak egy megmenekült francia utasa tegnapelőtt egy angol gőzessel Dieppebe érkezett és főlháborító dolgokat mesél a „Bourgogne“ legénységéről. Fölhözván a legsúlyosabb vádakat, hivatkozik a többi francia utasokra is, akiknek sikerült a katasztrófánál megmenekülniök. A mai francia lapok hozzák annak az utasnak szenzációs elbeszélését, egyidejűleg Aubert kapitány hivatalos jelentésével. Aubert volt megbizva a „Bourgogne“ menekültjeinek kiballgatásával és most a tengerészeti miniszterhez fölterjesztett jelentésében a legnagyobb dicsérettel halmozza el a szerencsétlenül járt hajó tisztjeit és legénységét. Ez a képtelen jelentés mindenfelé megütközést és gúnyt kelt.

Aubert csak a legénységet hallgatta ki, a megmenekült utasok közül ellenben senkit. A jelentés szerint minden szükséges intézkedést megtettek és a „Cromartyshire“-el való összeütközés a a tiszta véletlen műve volt. De még ezen rózsás színű jelentésből is kiviláglik, hogy az átfurt helyeket keresve, időt veszítettek az utasok megmentésére.

Egész másként hangzik a dolog Charles Liebrée, az említett párisi utas előadásában. Liebrée, akinek két gyermeke is odaveszett a katasztrófánál s akit a „Cromartyshire“ fölvevte, a következőket mondta el a „Matin“ munkatársának:

„Mindaz, amit a francia lapok a szerencsétlenségről írtak, az igaz tényállás elferdítése. Fölháborodással olvasom, hogy a hajószemélyzet életbenmaradt tagjai javára gyűjtést rendeznek és rendkívüli jutalmakat kívánnak. Ha a matrózok teljesítették volna kötelességüket, ma nem kellene 500 utas halálát siratnunk. A hivatalos számok is elég élénken beszélnek. Tényleg a 200 főnyi legénység közül 110 embert megmentettek, míg a 600 utas közül csak 54 ember menekült meg a katasztrófából. Kötelességem az igazságszolgáltatást fölvilágosítani s a felelősség kérdésének megállapításához szükséges adatokat rendelkezésre bocsátani. Ez adatok bizonyos személyekre nézve rettentők lesznek: Ime a tényállás:

Öt perczzel öt óra előtt borzasztó lökés ébresztett fel. Megszoktam a tengeren való utazást és szerencsétlenséget sejtettem. Gyorsan felöltöttem két gyermekemet s a födélzetre siettem, ahol a legnagyobb zavar uralkodott. Ahelyett, hogy mint a viszonyok megkívánták volna, hozzáálltak volna a töméshez s ahelyett, hogy a mentőcsónakokat hamarosan lebocsátották volna a tengerre, a gőzös megkettőztette gyorsaságát, miáltal a mentést lehetetlenné tette, vagy legalább is megnehezítette. Utólag hallottam, hogy Doloncle kapitánynak az volt az óhaja, hogy a hajót a menetszélre megkötöztesse, de mindenek dacára megmentse a tőlünk 60 tengeri mértföldnyire lévő sátony felé irányozva azt.

Az események, sajnos nem adtak még igazat. Az utasok megostromolták a csónakokat. És most a gyávaág hallatlan jelenetei következtek. Senki közülünk nem tudta, hogy miként kell a lánccokkal a hajóhoz erősített csónakokat leoldozni. Mindent a legénység után kiáltottak. Nem lehetett közülök csak egyet is megtalálni. Düh és kétségbe-

esés fogott el mindnyájunkat, mikor láttuk, hogy három matrózokkal és fűtőkkel megtöltött csónak a katasztrófa színhelyéről gyorsan elsiet oda sem hederítve a jajveszékelt utasokra. Öt francia asszony meg tudott fogni egy kötelet, mely a csónakon lelógott. Ekkor egy fűtő (Liebrée ismeri ezt az embert) odaugrott a csónak hátsó részéhez, a kötelet kettévágta. Az egyik asszony, mielőtt örökre a habok alá merült, még ököllbe szoritott kézzel fenyegette meg ezt az embert s oda kiáltotta neki azt, hogy: gyáva! A hajó pedig ezalatt egyre süllyedt, azután eltűnt a hullámok között.

Mivel jó uszó vagyok, 8 teljes óráan át sikerült magam a tengeren uszva fentartani. Végre láttam, amint mellettem elhaladt egy buszonnyolcz emberrel menő csónak. Föllelegzettem, hogy most már megmenekülök. Végkép kimerülve akartam megkapni a csónak szélét, midőn egy matróz evező- és ökölcspásokkal visszaüzdött. Ma is látható rajtam a kegyellenségek nyoma. Majdnem ugyan ebben a pillanatban egy nagy hullám feldöntötte a csónakot. Háromszor fordult fel, mindannyiszor visszahagyva a habok közt a menekülni akaró emberek között néhányat. Végre megengedték nekem, hogy a csónakba betüljek. Most észrevett a Cromartyshire. A hajó csónakot küldött megmentésünkre. E csónak legénysége a Bourgogne matrózaiból állott, akik a gőzöst legelsőként hagyták el. Teljesen jól érezték magukat és ruháik szárazak voltak. Az angol gőzös fedélzetére érkezvén, Andersson kapitánytól hallottam, hogy a Bourgogne matrózai csak akkor fanyalodtak rá arra, hogy csónakunknak segítségére siessenek, amikor azzal fenyegette őket, hogy valamennyiüket bedobhatja a tengerbe. Ez a Bourgogne legénységének sokat megsztalt odaadása.

Törvényszék előtt meg fogok nevezni egy mechanikust, aki revolvert szegezett egy nő mellének, kiáltván:

— A bőrdm mindenekelőtt!

Az életben maradt utasok és a „Bourgogne“ legénysége fölött a „Cromartyshire“ és a „Gracian“ fedélzetén, valamint Halifaxban és New-Yorkban tömegtelen heves összeszólközás támadt. Láttam, amint New-Yorkban a 42-ik Avenueben az utasok a szemükbe köplek azoknak, akik őket cserben hagyták. Ez utóbbi városban keresett fel engem a Compagnie Transatlantique egy ügynöke, aki kifejezte előttem részvétét két gyermekem halála fölött s fölajánlott nekem egy elsőosztályú szabadjegyet, hogy a társaságnak egy legelőször elinduló gőzössel visszatérjek Franciaországba, de én ezen ajánlatot erőlyesen visszautasítottam, hogy megőrizzem szabadságomat, amelylyel most elmondom a világnak az igazságot.

Vérengző matróz.

Szinte hihetetlen történetről értesít Bennünket fiemei tudósítók. A „Loreto“ olasz vitorlás nyugodtan haladt a tengeren, a matrózok nagy része már aludni tért, a fedélzeten csak a „négyesek“ voltak. A négyórás szolgálatra kirendelt matrózokat nevezi így a hajósnép.

Egyszerre csak egy Manulvi nevű görög matróz Bruzzone főmatrózhoz ugrott és késével a füle táján erősen megsebesítette. Kettejük között heves dulakodás támadt, aminek nem tudott véget vetni az odasiető kapitány sem.

A dühöngő görög mikor a főmatróz keze közül kiszabadult, Buonaccorsi Salvatore kormányost sebesítette meg, aki csak nehezen talált menedéket az előárboz első kosarában. Egy Mori nevű matrózt pedig a padlóhoz vágva, késével össze-vissza szurkálta, tizenöt centiméter mély sebeket ejtve rajta.

A vérengző görög elől az álmukból felvert matrózok ijedten menekültek, a kapitány ugyan felhuzott revolverrel sietett elő, de miért, miért nem, ez a revolver csak nem sült el. Manulvi pedig dühösen kiáltozott:

— Mindnyájatokat megöllek, ti becstelen olasz kuttyák! Én, én magam fogom a hajót Gibraltárba vezetni, mert én, külön kapitány vagyok mint te!

Később aztán letette egy percze kését és fejszét, a közelben rejtőző Buonnaccorsi pedig hirtelen a tengerbe dobtá. De azért csak másnap reggel fogták el a görögöt, a hajó teljesszámu legénysége ekkor is csak csellel tudta előcsalogatni rejtőhelyéből. A meglincheléstől csak a kapitány közbelépése menthette meg.

A vitorlás ezután eltért rendes útjából, hat napi ut után az azori-szigetek Faial nevű kikötőjében vetett horgonyt, ahol a sebesülteket a kórházba vitték. Manulavit pedig az olasz konzulátusnak adták át. — Ezt a véres történetet nehezen tudjuk megérteni. Hogy egyetlen ember késsel és fejszével felfegyverkezve, megtámadja egy hajó legénységét, súlyosan megsebesítsen három embert ez szinte megfoghatatlan.

De teljesen érthetetlen, hogy ez a legénység futva menekül egy szál ember elől, a kapitány pedig ilyenkor elveszi ugyan a revolverét, de csak azért, hogy ismét eltegye.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Uj operák.** Mascagni végre elhatározta, hogy „Iris” című operáját, amelyről már ismételtén irtunk, tragikusan fejezi be. Iris fiatal leánya, aki vak atyjával él együtt, mikor a kéjenez Osaka elcsábítja. Ez a csábítási jelenet tölti be az első felvonást és mint mondják, nagyon eredeti. A második felvonásban már Japán egyik „zöld ház”-ában találkozunk Irissel, akit Osaka csakhamar megunt és sietett a nyakáról lerázni. Világtalan atya is a házban talál rá, és átkozódva, sárral dobálja meg. A harmadik felvonásban több epizód után Iris meghal; az ablakból ugrik ki, de halála előtt még elpanaszolja szomorú sorsát, dicsőítve a halál szépségét. Egy másik maestronak, Franchettinek „Germania” című operája is gyorsan halad előre. E darab háttere a német szabadságharc, cselekménye pedig a lipcsei ütközetig terjed. Puccini és Giordano Sardou egy-egy színművét zenésítik meg, az előbbi a „Tosca”-t, az utóbbi pedig „Fedora”-t. Kivülök még Leoncavallo is új operán dolgozik, amelynek szövegét Willibald Alexis „Roland von Berlin” című regénye szolgáltatja. Ez az opera azonban aligha készül el a jövő szezóra.

* **A becsületrend lovagja.** A párisi lapok ma közlik a becsületrend új lovagjainak névsorát. Köztük vannak Planquette Róbert, a „Corneillei harangok” és a „Rip van Winkle” szerzője és Hermant Abel, a szellemes drámaíró, akinek műveit („A pálya”, „A farka” stb.) a külföldön még nem igen ismerik. Persze ma, amikor Zola Emilt törlik a becsületrend lovagjainak listájából, nagyon problematikus kitüntetés az, hogy valakit a becsületrendbe fölvesznek.

* **Ujházi Balaton-Füreden.** A Nemzeti Színház jeles művésze e héten a balatonfüredi színpadon vendégszerepelt, s a „Pont-Biquet-család” és „Crampton mester” című darabokban lépett fel. Közelebb Blaha Lujza asszony is fellép ott néhány kedvenc szerepében.

* **A Kisfaludy-színház.** A Kisfaludy-színházban hétfőn, augusztus 1-én „A dolovai nábob leánya” kerül színpadra az előadásban részt vesznek Székely Janka és Kovács Hermin, mint vendégek. A színház ujdonsága: „Az Ördögsziget lakója”, mely Dreyfus kapitány történetét mutatja be a színpadon, úgy látszik, kasszadarab lesz. A sikerült előadást ma telt ház nézte végig és sokat tapsolt egyik-másik hatásosabb jelenetnek.

* **A mi Tedaldónk.** Langmann Fülöp „Bartel Turaser”-je, amely a jövő szezóban a Népszínház deszkáin előadásra kerül, Németországban tudvaleg nagy feltűnést keltett. A szerző most egy másik színművet fejezett be „A mi Tedaldónk” címen. Ez ősszel kerül színpadra Berlinben.

* **Színház Maramaros-Szigeten.** Maramaros-Szigeten Komjáthy János társulata 31-én kezd meg előadásait. Első este a „Folt, amely tisztul” kerül színpadra. A társulat kiválóbb tagjai az igazgató és neje, Závodszy Terézén kívül, Szatmáry Árpád, Vidor Dezso (aki különben október 1-től kezdve a Magyar Színházhoz szerződött), Fái Flóra, Kállay Lujza, Halmi Margit és mások. Mint ujdonságok színpadra fognak kerülni a „Nőszabó” és a „Hadak utja.”

* **„Szegény emberek.”** Paul Gilson „Szegény emberek” címűn egyfelvonásos operát ír Brema asszony, a hírneves Wagner-énekesné számára.

* **A „Mediciek” Buenos-Ayresben.** Leoncavallo „Medici”-jét nagy sikerrel adták elő Buenos-Ayresben. Tamagnonak, az olasz tenoristának és Ehrenstein Lujzának, a bécsi udvari opera énekesnőjének, nagy sikerük volt benne.

FŐVÁROS.

(A vasfüggönyök rendszabálya.) A vasfüggönyök esténként különösen a belváros némely utcájában fülhasogató zajt csapnak. A tanács elrendelte, hogy egy esztendő leforgása alatt mindentől a j t a l a n rollót tegyenek az ajtókra és ablakokra, új házaknál pedig a mostani rendszerű kellemetlen recsegéssel járó vaslemezfüggönyöket ezentúl egyáltalán nem használhatnak.

(A kőbányai új templom.) A kőbányai új plébánia-templom, mely építése befejezéséhez közeleg, egyik nevezetessége lesz e városrésznek. A templom épülete, melyet Lechner Ödön tervezett, magyar stílusban készült s ennek megfelelő lesz a belső berendezés, amelyet most csinálnak Tandor Ottó műegyetemi tanár tervei alapján. Mivel az épület külsején nyers-tégla és majolika-diszítések vannak, majolikából készül a belső berendezés is. Ebben művészi kivitelű lesz a szószék, a gyóntatószék, a keresztelő-medence és a nagy csillár. Ezeket azonban csak később fogják elhelyezni a templomban, mivel mint műipari remekeket előbb közszemlére állítják a párisi világkiállítás magyar osztályában. Az új templom felszentelése azonban még az idei karácsony előtt megtörténik.

(A belvárosi vásárcsarnok.) A Károly-kaszárnyában levő lovagló-iskolát át akarják alakítani vásárcsarnokká és ezzel a belváros részére sürgetett új vásárcsarnok kérdése ideiglenesen meg is volna oldva. A pénzügyi és gazdasági bizottság határozott ma eképen. A lovagló-iskolát és az az elött levő térséget újra bérbe adták volna, de Polónyi Géza felszólalt, kívánva, hogy alakítsassák át a tanács az épület sportzőlőkre kért részét vásárcsarnokká. Kurfürst Miksa, Radocza János, Fényesi Adolf és Ehrlich Gusztáv hozzászólása után a bizottság egyhangulag elfogadta Polónyi indítványát.

(A jövő évi világítás.) A mérnöki hivatal most állította egybe a jövő évi világítás költségeit. E szerint az összes kiadás 249.170 forint lesz.

(A szénzállítás.) A pénzügyi és gazdasági bizottság ma tartotta meg az árlejtést az iskolák, közintézetek és hivatalok fűtésére szükséges költségre. Négy ajánlkozó volt s a legkedvezőbb ajánlat szerint — amelyet a bizottság el is fogadott — a pesti oldalon 1 forint 45.5 krajczárért, a budai oldalon pedig 1 forint 75.5 krajczárért kapja a főváros a kőszén métermázsánként.

(A közraktárak szubvenciója.) A főváros a közraktárakat bérbe adta a Magyar leszámítoló- és pénzváltó-banknak s évi 50.000 forint szubvenciót kötött le a bank részére mindaddig, míg a közraktárak ötszázaléknál kevesebb jövedelmet hoztanak s míg a bank részvényeinek osztaléka el nem éri a nyolcz százaléket. 1896-ig fizette is a főváros a szubvenciót, akkor azonban a fizetést megtagadta, mert a bank nyolcz százalék osztalékot fizetett és a közraktárak is meghozták az ötszázalék jövedelmet. Hosszas tárgyalás következett s a bank pört indított. A budapesti királyi törvényszék tegnap tárgyalta a bank panaszát és a követelést, e l u t a s i t o t t a.

(Az új városháza.) Az új központi városháza épületére, illetőleg a Károly-kaszárnya telkének rendezésére beadott pályatervek iránt műszaki körökben nagy az érdeklődés. A pályázók legnagyobb része úgy akarja a kérdést megoldani, hogy a beépítésre szánt 6600 négyszögölnyi telekre egyetlen monstruózus épületet tervez. Csak egy-két terv van olyan, amely két egyforma épületet javasol, még pedig úgy, hogy e két épület közé torkollanak a városkörut.

(A koronaórség kaszárnyája.) A főváros közgyűlése elhatározta, hogy a koronaórségnek a Logodó- és palota-utca sarkán levő telken 155.000 forint költséggel kaszárnyát építtet. Az ügy, a költség fedezése végett, ma a pénzügyi bizottság elé került, ahol többen kifogást emeltek a túlságosan nagyra vett összeg ellen. A bizottság Preyer Hugó indítványára az ügyet visszaküldi a tanácsnak más, olcsóbb előterjesztés végett.

Az új Szent János-kórház.

Augusztus 2-án lesz az új Szent János-kórház ünnepies felavatása. Ebből az alkalomból érdekes a régi kórház keletkezése történetének ismeretése, valamint az új kórház mintaszerű, modern berendezésének leírása.

Hogy a Szent János-kórház mikor keletkezett, mikor épült, ezt adatok híján ma már nem lehet pontosan megállapítani. Annyit tudunk csak, hogy eleinte földszintes, négyszobás épület volt és kiterjesztését csak 1727-ben tette lehetővé Posenbacher Mihály budai polgár nagyobb alapítványa. 1820-ban ismét kibővítették a kórházat, amely akkor már 100 beteggyógyal rendelkezett, 1869-ben pedig megtoldották 80 ágyas szárny-épülettel. A testvér-városok egyesülésekor az addig önálló kórházat, mint fiókkórházat a főváros felügyelete alá helyezték. Idő multával a beteganyag annyira fölszaporodott, hogy mihamar gondoskodni kellett vagy a kórház kibővítéséről, vagy pedig egy megfelelő új kórház építéséről. 1887-ben végre a főváros közgyűlése elejtette a kibővítés eszméjét s elhatározta, hogy új kórházat épít a kutyvölgyi telektömbön, amely 16,263 négyszögöl nagyságú.

Az új Szent János-kórház ma már készen áll s minden tekintetben megfelel a modern közegészségügyi technika vívmányainak. Építői nem a külső díszre és pompára, hanem mindenekelőtt a kényelmes, praktikus berendezésre helyezték a főszólyt. A homlokzatok nyers téglamodorban készültek, csakis a felvételi épületnél és halottasháznál látható némi terracotta-diszítés.

Ami az új kórház beosztását illeti, a 13 részből álló épületrészletnek legszebb és architektonikus szempontból is figyelemreméltó része a felvételi épület. Széles emelkedéssel bíró kocsit vezet a közepén fekvő kapuhoz, előtte tágas tér a kocsik kitérésére.

Az egyes épületrészek ezek:

1. A felvételi épület, amelynek homlokzatán díszlik a fölírás: Székes fővárosi Szent János-kórház. A kapu fölött Szent János szobra áll, amelyet Köllő Miklós készített. A szobor baljában keresztet tart, a fejét glória övezi, amely villamos lámpákkal van ellátva. Balra tőle egy szárnyas angyal, kezében faklyával, a jobboldali angyal pedig egyik kezével a biblijára mutat, a másik kezében palmaágat tart. A szobor-csoportozat alatt van a főváros címere. A kapu alatt jobbra márványtáblára a következő felírás van vésvé:

I. Ferencz József császári és apostoli királyi Felségének dicsőséges uralkodása alatt épült 1895—1898.

Az épület alatt pincze van, ebben van elhelyezve a laborans és a szolgálakása, valamint a gondnok, ellenőr és kapus pinczéi. A magas földszinten van jobboldalt a gyógyszerár, az igazgató irodája, a tanácsterem, olvasó- és biliárd-szoba az orvosok részére, továbbá a segédorvosok és a lelkész szobája. A baloldali folyosóról nyílnak: a portás szobája, a felvételi, vizsgálószoba, a kórházbiztosok szobája, a gondnoki iroda és a ruhatárak. Az emelet jobboldali szárnyán talált elhelyezést a gondnok és az ellenőr lakása, míg a baloldalon van az igazgató lakása.

2. A sebészeti pavillon szintén egyemeletes épület, melynek 1000 négyszögölméter a területe. Az épületbe a földszinten főbejárat vezet, ahonnan jobbra és balra vezető folyosón a férfi, illetőleg női kórtermekbe lehet jutni. Az első emelet beosztása körülbelül megegyezik a földszintével. Ez épületben különös gondot fordítottak a műtőtermek berendezésére és czéltudatos fekvésére.

3. Belgyógyászati pavillon kettő van. Mind-egyik kétemeletes és 688 négyszögölméter területet foglal el.

4. A szemészeti pavillon földszintes épület a 12 ágyval van ellátva.

A többi pavillonok:

5. a szülészeti és nőgyógyászati pavillon,
6. a gyermekpavillon,
7. pavillon ragályos gyermekbetegségek részére,
8. apácák és kápolna,
9. konyhapüllet és gépház,
10. gazdasági épület,
11. boncsoló- és hullaház.

Ami a belső berendezést illeti, tömör vastól szült ágyak állanak az összes kórtermekben.

Valamennyi helyiség gőzfűtéssel, villamrillagítással van ellátva.

A kórház 1,352.472 forintba került. Megemlítjük végül, hogy az építési munkák felügyeletével egy bizottságot bíztak meg, melynek elnöke Csenedics Gyula, majd Viola Imre tanácsnok volt az elnöke, jegyzői pedig: Rózsavölgyi Antal, dr. Raisz Rezső és dr. Melly Béla.

Az építés vezetésével Könyöki Károly fővárosi mérnököt bízták meg, segédei voltak a művezetésben Tamás József és Ludwig János fővárosi mérnökök. Mint építési ellenőr Eberling István főmérnök szerepelt, a gépészmérnöki teendők elvégzésére Becsey Antal mérnököt küldték ki, mint ellenőr Kubinyi Imre mérnök működött. A számvetési felügyeletet Kerékgyártó Károly gyakorolta. Az építési terveket Barcza Elek fővárosi mérnök készítette, melyen azonban a művezetés többféle változtatást eszközölt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Az előjáró és kedvese. Vesztróczy Istvának, a VI-ik kerület volt előjárójának büntetőjében még egyre tart a vizsgálata. A törvényszéki orvosok most Vesztróczy elmeállapotát vizsgálják, mert olyan jelenségek merültek fel, amelyek Vesztróczyt elmebajoznak tüntetik fel. Vesztróczy kedveséről, özvegy Nagy Ferencczéről még most sem tudják, hol tartózkodik. Mivel a vizsgálóbírónak Londonból levelet írt, intőzkedtek a kiadatása iránt. Londonból azonban az az értesítés érkezett, hogy Nagyné Londonban feltalálható nem volt.

— Gyilkos bíró. Három legény miatott a bétóji kocsmában, mulatozás közben azonban összevesztettek s a kocsmáros ijedtében a falu bíróját küldött. Sajnovits Fábán bíró csakhamar meg is érkezett a kisbíróval és felszólította a verakodó legényeket, hogy menjenek csendben haza. Az egyik legény, Blaskovics Antal, erre durván feleselni kezdett, mire a bíró hirtelen odaugrott és a kisbíró, valamint Polics Péter segítségével úgy elverte a legényt, hogy ez harmadnapra meghalt. A pécsi királyi törvényszék egyenként öt és fél évi fegyházra ítélte a vádlottakat. Ezt az összbüntetést a királyi kárelőadó, valamint ma Szentimrey Jernő előadása alapján a királyi kuria is helybenhagyta.

— A nevelőné keztyű. G. Ella német nevelőnő most harmadéve keztyűt akart vásárolni a Rosenberg Márk boltjában. A kisasszony sokáig válogatott az eléje rakott keztyűk között és úgy tett, mintha nem találta kedvére valót. Közben mindig a napernyőjében babrált, míg egyszerre csak rávált Rosenberg:

— Kisasszony, hisz ön lop!

És csakugyan, amint a napernyőt kinyitotta, néhány pár glaszé-keztű hullott ki belőle. A nevelőnő nagyon elszégyellte magát és eget-földet ígért, hogy a dolog titokban maradjon. Rosenberg Márk beleegyezett a hallgatásba — ötven forintért. Mikor az alku megvolt, a szegény leány, mert nem volt nála elég pénz, egyelőre két gyűrűvel és a nála volt három forinttal fizetett. A lopásról rajtaért nevelőnő aztán hazament és elmondta a dolgot urnőjének, Steiner Samunának és Liebold Ferencz mérnöknek, aki abban az időben G. Ellának vőlegénye volt. Elmondta pedig a dolgot úgy, hogy a lopás nem igaz, de úgy rájlesztett a kereskedő, hogy magára vette a dolgot, csak hogy szabaduljon. Erre Liebold mérnök és Steiner údasiettek a kereskedőhöz és felelősségre vonták. Szó szót követett, s végre, mikor Rosenberg gorombáskodni kezdett, a mérnök megfenyegette és felpofozta. A kereskedő bíróság alá vitte az ügyet és miután G. Ella időközben hazautazott szülőföldjére, csak a pártfogói jutottak kellemtelen helyzetbe. A törvényszék ugyanis Liebold Ferenczet, valamint Steinernét vád alá helyezte zsarolás és becsület sértés czimén. Mára volt ellenük kitűzve a végtárgyalás, minthogy azonban több tanu nem jelent meg, Agorasztó elnök a tárgyalást elhalasztotta.

— Az uszorás váltói. Schreiber Adolf, az Amerikába szökött veszedelmes uszorás levelet írt a minap a budapesti törvényszéknek. Leveleiben csudálkozva kérde, igaz-e, hogy bűnpörök folynak ellene? Különösen afelett méltatlankodik, hogy a kutatások, melyet felesége lakásán tartott a rendőrség, lefoglaltak vagy 70,000 forintnyi váltót, amelyet egy bórdivánba bevarrva találtak. Levelehez egy dollárt mellékelte s azt kérte, hogy a váltókat adják vissza feleségének. A dollárt az esetleges költségekre küldi, a váltók átadásával megbizandó — hordárnak. Czékélius vizsgálóbíró természetesen

megtagadta a váltók kiadását, melyek a bűnpörben bűnjelkékként szerepelnek, annál is inkább, mivel a legtöbbre nézve feljelentést is tettek Schreiber ellen. Ezt a határozatot most a törvényszék is helybenhagyta s a gondnokul kirendelt ügyvéd őrizetere bizta a váltókat. A gondnok kezébe jutott egyúttal több ezer forint értékű zálogcédula is, amelyekre Schreiber szintén adott volt uszorkölcsönöket megszorult klienseinek. A dollárt is kiadták a gondnoknak.

— A két ügynök. Androsits András csizmadiamester most harmadéve megunt a mesterségét és Pintér Jakab tanácsára hallgatva, felcsapott ügynöknek. Mindketten a Fonciére biztosító-intézetnél kaptak alkalmazást. Mivel azonban üzleteket nem igen kötöttek, úgy segítettek magukon, hogy nem létező egyének nevében írtak alá biztosítási kötvényeket és a jutalékokat a pénztézetnél felvették. A csalásra azonban csakhamar rájöttek és a pénztézet feljelentette két ügynököt. A törvényszék Andrositsot két és fél évi fegyházra, Pintért pedig egy fél és évi börtönre ítélte. A királyi tábla megváltoztatta az ítéletet, a kuria azonban helybenhagyta ma az első bíróság ítéletét.

Letartóztatott agitátor.

Pintye György, volt állami rendőrségi tisztviselő, aki a nemzetiségi mozgalmakban egykor nagy szerepet játszott, az ügyesség váltóhamisítás miatt letartóztatta. Pintyét tulajdonkép Pintének hitták, aradi oláh szülők gyermeke volt.

Az élettörténete nagyon is kalandos. Volt csendőr egy ideig, majd ezt megunt és feljött Budapestre, ahol tagja lett a „Petru Major” román egyletnek.

Egy titkos gyűlésükön kijelentette társainak, hogy ügyüket még jobban előmozdíthassa s a rendőrségnek ellenük folytatott hajszeját gyengítse, beáll ennek kötelekébe. 1892-ben tényleg bejutott a magyar királyi államrendőrséghez, ahol mint díjnokot alkalmazták.

Később detektív lett és ekkor hivatalból nagyobb utazásokat tett. Több ízben lennjárt Bukarestben, ahonnan a liga busás jutalmáért hamis jelentéseket küldött. Ugyanezt tette, ha gyűlésekre küldték; ilyenkor közös megállapodás szerint készített jelentést.

A miniszterelnök később Jeszenszky miniszteri tanácsos mellé osztotta be, a millennium alkalmával elismerő oklevelet kapott ő felségétől. Akkoriban azonban rájöttek kétszínű üzlemeire és a z o n n a l e l b o c s á t o t t á k h i v a t a l á b o l.

Most már gyorsan sülyedt fokról-fokra. Utóbb már ivásnak adta magát. Már mint detektív több zsarolást követett el, így többek között az Auerfélé gázizzó-fény részvénytársaságot kétezer forint erejéig zsarolta meg. Később is több ízben kiadta magát detektívnek, amiért számtalanszor meggyűlt a baja. Utoljára váltóhamisításra adta magát. Egy előkelő rokona nevére hamisította feleségével egyetemben a váltót, melyet lejárathoz az illető természetesen vonakodott beváltani. Följelentette Pintyét és nejét, akiket az első bíróság 8—8 havi fegyházra ítél.

Ezt az ítéletet a második és harmadik fórum is megerősítette.

Az ítélet kihirdetése után nyomban meg is kezdték büntetésüket.

A tóbai szoczialista-zendülés.

Nagybecskerek, július 29.

Nagy szenzációt keltett az ez év áprilisában kitört tóbai szoczialista-zendülés, amelynek oka lelketlen bujtogatáson kívül főleg arra vezethető vissza, hogy a pármái herceg uradalmának intézősége az 1898. évi II. törvényzük értelmében megkövetelte a munkásoktól, hogy váltsák meg igazolványaikat. Ezt az alkalmat ragadták meg a lázítók s azzal fenyegették a népet, hogy agyonütik, aki engedelmeskedik a törvénynek.

Márczius 29-én aztán a temető mellett gyűlést tartottak és ott elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek az uradalomhoz azzal az utasítással, hogy követeljenek munkát és élelmet, amennyiben pedig ilyen csak azok kapnának, akik igazolványt mutatnak fel, jelentsék ki, hogy abban az esetben

majd eljönnek ők és megszerzik maguk. A naponkint való összejevetellel és a gyűléseken hangoztatott különféle szoczialisztikus szavakkal aztán úgy felizgatták a népet, hogy mikor az uradalom katonasággal fenyegetőzött, a falu már teljes forrongásban állott. Márczius 31-én a négy főből álló czernyai csendőrök megérkezett a faluba, de ugyanekkor elküldte a nép küldönczét, a bírót, a kastélyba, hogy adjanak tüstént élelmet, különben ostrom alá veszik őket. A négy csendőr eközben a faluban sétált, mert észrevették, hogy tulságos nagy a csoportosulás. Kanász Antal, egy 22 éves legény, nem állhatta meg, hogy rájuk ne kiabáljon:

— Várjatok betyárok, veletek is számolunk még ma!

A csendőrök szó nélkül mentek tovább s beidéztek Kanász Antalt a község házára. A subancz rögtön meg is jelent, de nyomou követte egy sereg ember, kik közül nyolczan felfegyverkezve berontottak a tanácssterembe és szó nélkül rávetették magukat a csendőrökre, kik el sem voltak a támadásra készülve. Csak hosszú és ekzeseredett dulakodás után voltak képesek a támadókat kiverni a szobából, de eközben Mixich Miklós csendőr egy szívet ért szúrás következtében meghalt, Csáki János 14, Ambrus Bálint 21, Hambrich Mátyás pedig 10 napi gyógyidőt igénylő sebesüléseket szenvedtek.

A derék csendőrök mindazonáltal hőies ellentállást fejtettek ki. Mig benn a dulakodás folyt, a toronyban félreverték a harangokat s az egész falu odacsődült a község házához. Ekkor történt, hogy Tóth István, ki közben elszedte az egyik csendőr fegyverét, a község háza ablaka alá huzódott és czélba vette a csendőröket. Csakhogy belülről észrevették és megelőzték Tóthot, aki a mellébe kapott golyóval hónapokig nyomta az ágyat.

Öt órán keresztül kellett a csendőröknek magukat védelmezniök, mig megérkezett a kikindai huszárság.

A bűnügyben elkészült már a vádhatározat, mely szerint a vádlottak cselekménye nem a bekövetkezett eredmény és az okozott sérülések gyógytartama, hanem az ölési szándék értelmében jelentkezik minősítendőnek és pedig annál is inkább, mivel Mixich sérüléseitől eltekintve a többi csendőrön ejtett sérülés is az ölése alkalmas eszköztől származik.

A vizsgálat adatai szerint Mixichet Haslik Pál ölte meg, amiért őt szándékos emberölés büntette miatt kellett vád alá helyezni. Kanász Antal és Mátyás, Takács Péter és Tóth István ellen szándékos emberölés kísérlete és hatóság elleni erőszak büntette forog fenn. Hatóság elleni erőszak miatt azonkívül 31 egyént helyezett vád alá a nagykikindai királyi törvényszék, mint amely nemsokára tárgyalni fogja ezt a nevezetes bűntügyet.

SPORT.

— Főfutamok. Az augusztusi meeting alatt a következő napokon kerülnek döntésre a jobb dotációju versenyek:

14: Igazgatósági díj. Tiszteletdíj és 9500 korona. Távság 1400 méter.

15-én: Nyári handicap. 11500 korona. Távság 1600 méter.

18-án: Budai díj. 6800 korona. Távság 1600 méter.

20-án: Szent István-díj. 80,000 korona. Távság 1800 méter.

21-én: Kettős ivadék-verseny. 25,000 korona. Távság 1100 méter.

23-án: Budapesti díj. 12,000 korona. Távság 2800 méter.

25-én: Kétévesek nagy handicap-je. 8800 korona. Távság 1100 méter.

27-én: Elnöki díj. Tiszteletdíj és 8800 korona. Távság 2600 méter.

28-án: Királyné-díj. Tiszteletdíj és 59,000 korona. Távság 2000 méter.

28-án: Nyári kísérleti verseny. 11,000 korona. Távság 1100 méter.

30-án: Állvány-díj. 9000 korona. Távság 2400 méter.

— Kerékpárverseny. A „Magyar Testgyakorlók Köre” vasárnap, a hónap 31-ikén tartja meg a gödöllői országuton első kerékpárversenyét. Az egyleti zárt és a junior-versenyen kívül, melyben a főváros fiatal erői mérik össze képességeiket, eldöntésre kerül az 50 kilométeres nyílt főverseny

is, melyben Baumler Ede, (Condor) az aradi távverseny győztese mérközik Papp Ferenczcel, (M. T. K.) Kácz Odónnal (Condor) és Püspök Dezsővel (B. T. C.) Ujdonság-számba megy az öt kilométerre kiírt hölgyek versenye, melynek öt nevezője biztosan indul. A beérkezett 41 nevezés minden versenyszámban érdekes küzdelmekre nyújt kilátást. Start délután 3 órakor a 6. kilométeres kőnél.

† Scipio. Az 50.000 koronás Helenenthalidijban a gróf Henckel Arthur istállójából Scipio fog indulni, lovasául Fr. Hesp jockeyt szerződtették.

Kottingbrunni lóversenyek.

(Negyedik nap.)

A meeting negyedik napjának Great attractiója az 5000 koronás államdíj, melyben négyéves és idősebb lovak fognak egymással megmérkőzni. A 2800 méteres versenyben a valószínű indulók a következők:

Rose of Kildare 55½ kg. lovagolja Smith	
Trial 55½ kg.	Kapusek
Kópé 58 kg.	Griffiths
Hegyalja 55½ kg.	A. Bulford
Barinkay 59½ kg.	?
Bátor 61 kg.	Barker
Per pedes 59½ kg.	Hyams
Tripoteuse 54 kg.	Adams
Balek 59½ kg.	?
Brigand 61 kg.	Sharpe

A legjobb formát az említettek közül Per pedes, Brigand, Bátor és Rose of Kildare mutatták.

A legutóbbi forma azonban egyedül Rose of Kildare mellett szól, mely úgy Tatán, mint Kottingbrunnban nagyobb távolságra második, illetve első volt. Tatai második helye is számottevő volt, mert ott a győztes Leptosyne-nak 12 kilogrammot czedált. Az a véleményünk tehát, hogy a holnapi államdíjban Rose of Kildare lesz az első, míg a második helyért Brigand és Per pedes küzdhetnek. Lesz még egy jobban dotált futam, a kétévesek versenye, melyben jobb klasszisu lovak fognak a starthoz állani. Legjobb közöttük Cid.

A többi futamra tippeink a következők:

- I. Gábor — Ex off.
- II. Petersell — Trivial.
- III. Magister — Castagnetta.
- IV. Rose of Kildare — Brigand — Per pedes.
- V. Belle Helene — Szivós.
- VI. Cid — Bonvivant.
- VII. Fejedelem — Kérdés.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Magyar név. Bach Dezső budapesti lakos, valamint kiskoru Vilma leánya Patakira, Denker Samu újpesti lakos, valamint kiskoru József és Stefánia gyermekei Dobszaira, Francz István budapesti lakos, Ferencz, Klein Miksa újpesti lakos, valamint kiskoru Béla, Dezső, Ferencz és Margit gyermekei Kisre, Hammer-schlag Ignác budapesti lakos, valamint kiskoru Sándor gyermeke Harmosra, Hugyecz Béla budapesti lakos, valamint Gyula, Teréz, Irén, Béla és Vilmos kiskoru gyermekei Havasra, Kratochvila András újpesti lakos, valamint Béla, Antónia és Vincze kiskoru gyermekei Endrődire, Szauder Nándor budapesti lakos, valamint kiskoru Gyula, Margit, Vilma és Sándor gyermekei Székelyre, Weisz Lóbel (Lipót) budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Géza és Dávid Vajdára, Schalez Lajos újpesti lakos, valamint Margit, Vilma, Mária és Aranka kiskoru gyermekei Somlaira változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Árverések a fővárosban. Csepregy István ingóságai Lázár utca 18. szám, július 30. Özevgy László Kalmánné ingóságai Rákossalva, Ámos-utca 18. szám, július 30. Özevgy Ohidi Legmann Alajosné ingóságai Papnövelde-utca 30. szám, július 30. Globotschnia Ernő ingóságai Külső Váci-ut 106. szám, augusztus 8. Dr. Dobrin Tivadár ingóságai IV. Ujvilág-utca 2. szám, augusztus 1. Deutsch Manó ingóságai X. Gergely-utca 14. szám, augusztus 1. Gróf Festetics Benőné ingatlana V. Alkotmány-utca 22. szám, szeptember 7. Schaffer Ignác ingóságai V. Bécsi-utca 7. szám, július 30. Haidinger Anna ingóságai VI. Szerecsen-utca 1. szám, augusztus 1. Hegedűs József ingóságai VII. Rózsa-utca 57. szám, július 30. Hatzman József ingóságai VI. Dohány-utca 28. szám, július 30. Weidlich Oszwald ingóságai VIII. József körút 10. szám, augusztus 1. Magyar nyomda ingóságai VIII. József-utca 45. szám, augusztus 1. Fenyves Márkus ingóságai VI. Vörösmarty-utca 59. és 55. szám, augusztus 3. Rieger Mór ingóságai VI. Andrassy-ut 19. szám, július 30. Maller Armin ingóságai VI. Lehel-utca 23. szám és V. Külső-váci-ut 14. szám, augusztus 2. Schnitzel Károlyné ingatlana V. Alkotmány-utca 22. szám, október 24. Vukovári Albertné ingatlana V. Alkotmány-utca 22. szám, aug. 4.

A vidéken. Gersich Ferencz ingóságai Pécsen augusztus 4. Sütő Péterné ingatlana Nagyváradon augusztus 13. Szikszay Gyula ingóságai Debreczenben augusztus 16. Bárány Rodich született Theodory Agatha ingatlana Lugoson szeptember 6. Keviczky Dániel ingóságai Deméndben (Ipolytörzs) július 30. Spitz Mihály ingatlana Nagyváradon szeptember 11. Ligeti Sama

ingatlana Szegeden augusztus 30. Fieder Lajosné ingatlana Nagy-Sikán (Sárvár) augusztus 24. Glaub János ingatlana Pécsen augusztus 22. Szilágyi János ingatlana N. Mizedon (Kormend) szeptember 17. Kandel Mór ingóságai Geszteréden (Nagy-Kálló) augusztus 4. Stekovits László ingóságai Alsó-Hangoson (Rimaszecs) augusztus 29. Hirsch Mór ingóságai N. Somkúton augusztus 1.

Pályázatok. A székhelyi (Nagyvárad) járásbírósnál irnoki állásra, a nagy-szent-miklósi adóhivatalnál adóügyi állásra, a pozsonyi pénzügyigazgatóság kerületében több fővizsgálói állásra, a levél pénzügyigazgatóságnál iradkezelési gyakornoki állásra, a körmöczbányai adóhivatalnál adóügyi állásra, a beszerzési törvényszéknél segédtelekkönyvvezetői állásra lehet a folyamodványokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

Dr. B. Máthé L.

fogorvosi műtermében

Budapest, Váci-utca 9

augusztus 20-ig

nincs rendelés.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Frankfurt, július 29. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 306.62. Osztrák-magyar államvansut 306.12. Déli vasut 69.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, július 29. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 306.20. Az irányzat nyugodt.

New-York, július 29. (C. T. B.)

	július 29.	július 28.
	cents	cents
Buza júliusra	74	73½
szeptemberre	69	70½
decemberre	68½	70
Tengeri szeptemberre	37½	39½

Chicago, július 29. (C. T. B.)

	július 29.	július 28.
	cents	cents
Buza szeptemberre	64	65½
Tengeri szeptemberre	38½	35

Ipar és kereskedelem.

A pesti magyar kereskedelmi bank hitelrészecs egylete folyó hó 28-án tartotta felévi közgyűlését. Amint a felolvasott jelentésből kitűnik, úgy a tagok száma, mint a megszavazott hitelek összege újabb gyarapodást mutat fel, ami arra vezethető vissza, hogy a vezetőség, mint már sok év óta, utánfizetések bekövetelésétől ismét eltekinthetett. A lefolyt felévben 7820 darab váltó számítottatott le 1,715.516 forint 22 krajczár értékben. A megszavazott hitelek összege pedig 2,202.500 forintra rug, míg a biztosítási alap 110.125 forintot tesz ki. A jelentés jóváhagyólag tudomásul vétetett, mire a közgyűlés Kohn Gábor és Adler Lajos felszólalása után véget ért.

A béraukciók. A mészaros-ipartestület ma délután Schubert Sándor alelnök vezetésével mellett rendkívüli közgyűlést tartott. Horváth Béla volt ipartestületi elnök lemondását tudomásul vették és az elnökválasztó közgyűlés idejéül augusztus 17-ikét tűzték ki. A béraukciók tárgyában előadta az alelnök, hogy a kormány hajlandó elősegíteni a tőle telhető eszközökkel a béraukciók létesítését, ha az ipartestület az iránt kérelemmel fordul hozzá és előadja részletesen a kívánalmait, mert az ez ügyben megtartott enquete-ny ez keilőleg nem történt meg. A közgyűlés Sass Armin felszólalása után egyhangulag kimondta, hogy a béraukciók megtartását a nélkülözhetetlennek tartja a kereskedelemügyi miniszterhez küldött kérelmet meneszt, amely átadja az ipartestületnek idevonatkozó emlékiratát. A küldöttség Schubert Sándor alelnökön és dr. Horváth János ipartestületi biztoson kívül, nyolcz tagból fog állani. Végül megvitatták a hentes-segédék munkaviszonyát, akik nemrégiben strikeoltak.

A pozsonyi ipar- és kereskedelmi kamara. Mihályi királyi tanácsos elnöklése alatt tartott mai rendes ülésében hosszabb és igen zajos vita után a közös vámterület mellett foglalt állást és Mezői Oszkár országgyűlési képviselő indítványára elha-

tározta, hogy ennek érdekében feliratot intéz a kormányhoz. Az indítványt a leghevesebben Marschall gyáros és Korcs János, az ipartestület elnöke, elleneztek, kik az önálló vámterület érdekében a kisebbség részéről különvéleményt jelentettek be. A pozsonyi kamara határozata méltó fel-tűnést kelteni van hivatva, mert az önálló vámterület épen Pozsonyra nézve kimondhatatlan előnyökkel járna.

Kivételünk az Egyesült-Államokba. Chicagói konzulátusunk jelentése szerint a múlt év negyedik negyedében Ausztriából 2,673.490 arany forint, Magyarországból pedig 109.190 arany forint értékű áru vitetett be az Egyesült-Államokba. A Magyarországból bevitt főbb cikkek a következők voltak: ásványvizek (68.320 forint), marhaször (9030 forint), bor (7370 forint), szilvaiz (6030 forint) és üvegáru (5040 forint).

Értesítést nyerhetnek a budapesti kereskedelmi kamaránál a galatzi piacczal összeköttetésben álló vásárlókereskedők, női kalapkereskedők és rövidáru-kereskedők; továbbá a erajovai piacczal összeköttetésben álló czégek egy ottani bizományos czégről; és a rustsnki piacczal összeköttetésben levő czégek.

Csődök. A budapesti királyi kereskedelmi és váltótörvényszék részéről, Lauter Manó budapesti bejegyzett butorkereskedő ellen, augusztus 30-ig. — A budapesti királyi törvényszék, mint csődbíróság részéről Reich József kereskedő ellen, szeptember 18-ig.

Csődmegszüntetés. Krausz testvérek szegedi czég ellen a csőd megszüntetett.

Csődök a ketelen. A budapesti kereskedelmi és iparkamara a következő csődökről nyert hivatalos értesülést: Anna Wachsmann kézműáru-kereskedő Bukarest. Bejelentési határidő: augusztus 8-án. Tárgyalási nap, augusztus 24. Miloslav Fodorovic Prstenikben. Bejelentési határidő: augusztus hó 15-én. Tárgyalási nap, augusztus hó 16-án. Alexa Mihajlovic Negotin. Bejelentési határidő: augusztus hó 13-án. Tárgyalási nap, augusztus hó 15-én. Jován J. Dingarac, Varanja. Bejelentési határidő: augusztus hó 2-án. Tárgyalási nap, augusztus hó 3-án.

Kőbányai sertéspiac, július 29. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fiajal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 59—59½ krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő sulyban) 59—59½ kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban; 60—60½ kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) 59—59½ krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 59—60 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 59—60½ krajczárig. Sertéslétszám: 1898. július 27. napján volt készlet 44.672 drb, július 28-án felhajtott 250 drb, július 29-án elszállított 150 darab, július 29-ére maradt készletben 44.742 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, július 29. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. július 28-án érkezett 694 drb. Készlet 166 darab, összes felhajtás 860 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 627 drb, elszállított maradt 233 drb. Napi árak: 120—150 kilós 59.—60 kr, 220—280 kilós 59.—60 krajczár, 320—360 kilós 57.—60 kr; öreg nehéz 54.—krajczár, malacz 44—45 kr. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti borjувásár, július 29. Felhajtott 718 darab belföldi elő borju, eladatott 718 darab. Napiárak: elő belföldi borju 30—42. forint, kivételesen 44 forint, 100 kilogrammonként. A borjувásár meglehetősen élénk vol.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, július 28.

A gabonatőzsde ma esti zárata valóságos hausse-áramlatról tesz bizonyosságot. Jegyzett pedig a szeptemberi buza 8 forint 20 krajczáron, a márcziusi 8 forint 40 krajczáron, a szeptemberi rozs 6 forint 55 krajczáron, a szeptemberi zab 5 forint 42 krajczáron, a márcziusi 5 forint 58 krajczáron, a tavalyi tengeri 5 forint 05 krajczáron, az idei 4 forint 26 krajczáron. Tehát az egész vonalon elég jelentékeny az emelkedés, sőt meglepő, mert hiszen még a külföld sem biztatott nagyon.

És most rágyújthatnánk valami önmagasztaló nótára, hogy ime beteljesedett az, amit előre megmondottunk: legalacsonyabb kurrzusához viszonyítva már is mintegy 40 krajczárral drágább a szeptemberi buza.

De nem teszszük már azért sem, mivel — dehogyan is felejtettük el! — már a „kilenczes” kikészítésénél nekimentünk a tőzsdének és intettük a contreminet, hogy porul fog járni. Majd ha megint visszatérünk a magasabb árak régiójába — és bízunk benne, hogy közel vagyunk hozzá, — lesz még alkalmunk a baisse kudarczán busulni.

Különbben is sem a conbremeine veresége, sem a hausse diadala nem nagyon érdekel bennünket. Ha szorosan vesszük, egyik párt sem közti üzleteit ethikai szükségéből. Végre is ez is, az is spekuláció, az egyik az árak emelkedéséből, a másik az árak eséséből akar hasznot húzni.

Bennünket első sorban a készáru-forgalom érdekel és megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy az árak lassan, de biztosan javulnak. A málmok ma is 15 krajczárral magasabb árakat engedélyeztek, 35.000 métermázsányi forgalom mellett.

A hivatalos jelentés ugyancsak 20.000 métermázsáról számol be. Hiányzik ugyanis a Hengermalom egyik nagyobbmértékű vásárlása. Vett pedig:

- 4000 mm. 77 kilogramm
- 3500 mm. 77.5
- 4000 mm. 77.6

bácskai búzát 8 forint 75 krajczáron három óra, augusztus első felében való szállítással.

E mellett Budapest még mindig a legolcsóbb beszerzési hely Magyarországon. A vidéki állomásokon igen élénken vásárolnak az osztrákok, fél forinttal magasabb árakat engedélyezve a budapesti paritásnál.

A többi cikkek árai alig változtak. Rozsért 7 forint 15 krajczárig, zabért 5 forint 90 krajczárig, árpáért 5 forint 85 krajczárig terjedő árakat fizettek.

A tengeri változatlan (5 forint 25 krajczár); felmondtak ismét 3000 métermázsas tengerit.

Repcze szilárdult, fedezések folytán.

A külföldi piacok aránylag szilárdak. New-Yorkban fél centtel, Berlinben 1 márkával, Párisban 70 centimes-mel emelkedtek az árak. Az angol vásárok ártartók.

Előfordult készáru-eladások.

Menyiség mázsában	Ár	Idő	hely	ár	idő	hely
500	uj buza	tiszavidék	81 ^{1/2}	Budapest	9.22 ^{1/2}	3 hó
900	"	"	81	"	9.12 ^{1/2}	"
100	"	"	80 ⁵	"	8.90	"
100	"	"	80 ⁷	"	9.—	"
150	"	"	79 ⁵	"	9.—	"
400	"	"	80 ⁵	"	9.10	"
200	"	"	79 ⁵	"	9.10	"
200	"	"	80	"	9.—	"
200	"	"	79 ⁵	"	8.95	"
1000	"	"	79	"	9.10	"
1000	"	"	79	"	9.10	"
900	"	"	79	"	9.15	"
300	"	"	79	"	8.85	"
300	"	"	79	"	8.90	"
150	"	"	78 ²	"	8.85	"
600	"	"	77 ⁵	"	8.80	"
500	"	"	80 ⁵	"	9.05	"
100	"	"	80	"	8.85	"
500	"	"	80	"	8.95	"
500	"	"	80	"	9.—	"
100	"	"	79	"	8.90	"
200	"	"	79	"	8.90	"
1000	"	"	79	"	8.85	"
300	"	"	79 ⁵	"	9.05	"
200	"	"	79 ⁵	"	8.97 ^{1/2}	"
200	"	"	79 ⁵	"	9.—	"
100	"	"	78	"	8.80	"
100	"	"	78	"	8.75	"
100	"	"	77 ¹	"	8.90	"
100	"	"	77 ²	"	8.90	"
100	"	"	77 ³	"	8.—	"

Gabonaforgalom:

1898. július 28.

érkezett elszállítatott

m é t e r m á z s a

buzából . . .	17057	312
rozsból . . .	1434	—
árpából . . .	249	—
zabból . . .	3658	311
tengeriből . .	4300	6100

Raktárállomány:

Kőraktár Raktárház Silos
m é t e r m á z s a

Buza	15200	3443	—
Rozs	800	—	—
Árpa	630	564	—
Zab	200	3	—
Tengeri	29500	946	—
Liszt	16700	1038	—

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Délkeleti és déli tőzsde		Délutáni tőzsde	
		Kérd.	Forgalom	Kérd.	Forgalom
buza	márcz.	8.26	{ 8.27-28-30 31-33-34 }	8.28	8.28 { 8.29-30 31-32 33-34 }
"	szept.	8.07	{ 8.08-09-10 11-10-09 10-12-14 13-12-11 }	8.10	8.09 { 8.10-11 12-13 14-15 16-17 }
rozsa	szept.	6.48	{ 6.50-52-53 54-55-54 53-52 }	6.50	6.48 { 6.49 50-51 52-53 }
zab	márcz.	5.60	5.58-56-54	5.52	5.56 5.57 5.58
"	szept.	5.43	{ 5.45-43-41 40-39-38 37 }	5.36	5.40 5.41 5.42
tengeri	aug.	4.99	{ 5.01-5.00 5.01 }	5.02	5.02 5.03 5.06
"	szept.	4.98	{ 5.00-4.99 5.03 }	4.99	5.00 5.01 5.04
"	máj.	4.24	{ 4.25-26-24 23 }	4.22	4.22 4.23 24 4.26
repcze	aug.	12.75	12.80 12.85	—	— — —

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	Méret	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-ára	
		frtól	frtig	frtól	frtig
buza	uj tiszavid.	74	—	75	—
"	"	78	8.55 8.60	77	8.65 8.70
"	"	78	8.75 8.85	79	8.90 8.95
"	"	80	9.00 9.05	81	— — —
"	pestvidéki	74	—	75	—
"	"	76	8.50 8.55	77	8.60 8.65
"	"	78	8.70 8.80	79	8.85 8.90
"	"	80	8.95 9.00	81	— — —
"	fehért.	74	—	75	—
"	"	76	8.55 8.60	77	8.65 8.70
"	"	78	8.75 8.85	79	8.90 8.95
"	"	80	9.— 9.05	81	— — —
"	szerb	75	—	—	—
rozsa	elsőrendű	70-72	7.10 7.15	—	—
árpa	takarm.	60-62	5.30 5.75	—	—
"	szeszifőz.	62-64	—	—	—
"	sőrfőzésre	64-66	—	—	—
zab	ó	39-41	5.60 6.00	—	—
tengeri	bánsági	—	5.25 5.30	—	—
"	másnemű	—	5.20 5.25	—	—
repcze	uj káposzta	—	12.— 12.50	—	—
"	másnemű	—	— — —	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárlata		Lezármoló árfolyamok
		július 28-án	július 29-én	
buza	márcz.	8.—	8.02 8.27 8.29	—
buza	szept.	8.10	8.12 8.10 8.12	—
rozsa	szept.	6.41	6.43 6.48 6.51	—
zab	szept.	5.35	5.38 5.38 5.40	—
tengeri	július	5.—	5.03 5.01 5.03	5.—
"	aug.	5.—	5.03 5.01 5.03	5.—
"	máj.	—	4.21 4.23	—
repcze	aug.	12.40	12.50 12.75 12.85	12.40

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, július 29.

Egész más képe volt ma a tőzsdének, mint az utolsó napokban: a forgalom sokkal nagyobb és egyes értékekre nézve még zajos is volt. Rég nem hallottuk már a keresletet oly szenvedélyes formában nyilatkozni, mint ma. A magyar hitelbank részvényét már tegnap délután nagyban keresték, aminthogy ezt tudósításunkban föl is említettük. Ma reggel aztán nem csupán ezt az értéket, hanem a leszámítoló bankot is, egyáltalán az magyar bankokat és a rendszeres üzlet tárgyát képező magyar értékeket feltűnően élénk hangulat mellett mind magasabb árakon vásárolták. Láttuk déiben a magyar hitelt 395.75-ön, a leszámítolót 263.50-en, és a pesti kereskedelmi bankot a 1440 körül. Megjegyzendő, hogy ezt a hausse-t Bécs indította meg, aminthogy sok magyar értéket Bécs számára kerestek is nálunk. A berlini tőzsde hamar elérte a változást. És minthogy ott nagyobb a découvert osztrák-magyar papirokban — hiszen még csak tegnapelőtt is kínálták azokat nagyban — a fedezés is a rohamosság színtét öltötte. És így történt, hogy a délutáni tőzsde folyamában — mindig bécsi és berlini magasabb

jegyzésekre — az osztrák hitel fölemelkedett 361.20-ra, a magyar hitel 397.25-re és az államvasut 361.25-re; és az irányzat szilárd maradt mindvégig. Ugy látszik, hogy a tőzsde végre megértette a magyarországi bővebb gabonatermés jelentőségét, és némi hajlandóságot mutat arra, hogy magát a jobb gazdasági viszonyok következményeihez képest rendezze be. A jobb hangulat kissé hirtelen nyilatkozott; azért tehát tartósságára nézve még most biztos véleményt mondani nem lehet. Be kell várnunk a legközelebbi napok jelenségeit. Tény az, hogy ma már magánkörökből is jelentkeztek vevők.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 394.80—395.75, Jelzálogbank 249.50—250.—, Leszámitoló bank 263.——263.50. Osztrák hitelrészvény 359.50—360.10, Osztrák-magyar államvasut 358—359.10. Kereskedelmi bank 1435. Rimamurányi 253.——253.50, Déli vasut 76.50, Általános készénbánya 95.50—96 forintot köttetett.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 359.85, Magyar hitelrészv. 395.50 Aranyjárdék 120.85, Koronajárdék 99.—, Leszámitoló-bank 263.25, Jelzálogbank 250.—, Rimamurányi 253.—, Osztrák-magyar államvasut 359.—, Ipar-és kereskedelmi bank 103.25, Közuti vaspálya 391.50. Városi villamos vasut 262.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1438i Villamos vasut 261.75—262.—, Magyar hitelrészvény 395.70—396.30, Magyar jelzálogbank 249.50—251.50, Magyar leszámítoló bank 263—264.—, Rimamurányi 253.75, Osztrák hitelrészvény 359.90—369.20, Osztrák-magyar államvasut 359.10—359.50, Hazai bank 111, Drasche-Téglagyár 880—885 forint.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1—1.50 forint, 8 napra 3.50—4.— forint, augusztus utóljára 7—8 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	július 29.	július 28.
Magyar aranyjárdék	120.50	120.50
Magyar koronajárdék	98.90	98.90
Magyar hitelrészvény	396.25	393.50
Magyar ipar és keresk. bank	103.75	103.75
Magyar jelzálogbank	251.—	249.50
Magyar leszámítoló bank	263.50	262.—
Rimamurányi vasmű	253.—	252.—
Osztrák hitelrészvény	359.—	359.75
Déli vasut	76.75	77.—
Osztr.-magyar államvasut	359.50	358.30
Közuti vaspálya	391.—	390.75
Villamos vasut	261.75	261.75

Az utőtőzsdén szilárd hangulat mellett osztrák hitelrészvény 360.——361.20, magyar hitelrészvény 396.50—397.25, leszámítoló bank 263.75, jelzálog 251.75—252.25, államvasut 359.40—361.25 forintot köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	július 29.	július 28.
Osztrák hitelrészvény	360.90	359.30
Magyar hitelrészvény	396.75	395.—
Osztr.-magyar államvasut	361.—	358.40
Leszámitoló bank	263.75	262.—
Jelzálogbank	252.—	249.50
Rimamurányi vasmű	253.75	252.25
Közuti vaspálya	391.25	391.—
Villamos vasut	262.—	262.25
Déli vasut	77.—	77.—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, július 29. Terményekben nem volt forgalom; az árak változatlanok.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilogrammonként	Pérez	
		frt	frt
Délkelet-ósztr. ingyen hordó	budapesti vidéki	63.50	64.—
Szalonna	magyar la légszárított vidéki városi légszárított, 4 darabos	59.—	60.—
	füstölt	60.—	61.—
Szára	boszniai, 1897, 6vj usance-minőség	—	—
	120 darabos	—	—
Kész áru	100	—	—
	85	—	—
Zsákkal együtt	usance-minőség	—	—
	100 darabos	—	—
göngyölytiszta suly helyett	85	—	—
	—	—	—
Szára	boszniai, usance-min.	10.75	11.25
	120 darabos	12.75	12.25
Hatalárórs	85	17.—	17.50
	usance-min.	10.50	11.—
500grammonként	100 darabos	12.50	13.—
	85	16.50	17.—
Kész áru	szilvónai 1897	—	—
	szarbiai 1897	—	—
Ingyen hordó	szilvónai	15.50	16.50
	szarbiai	14.—	15.—
Hatalárórs	inczerna magyar, 1897	—	—
	vöröses aprószemű 1897	—	—
Hatalárórs	vöröses közepesemű 1897	—	—
	vöröses nagysemű 1897	—	—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, július 29. A vásári forgalom: Használ a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfiánál élénk, árak szilárdak. Halban élénk, árak csökkentek. Tej- és tejtermékekénél élénk, árak szilárdak. Tojásnál csendes, árak csökkentek. Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabusz hátulja I. 54-58 frt. II. 48-54 frt. Birkahusz hátulja I. 42-44 frt. II. 38-40 frt. Borjúhús hátulja I. 52-60 frt. II. 52-56 frt. Sertéshús iszorendű 62-64 frt. vidéki 46-56 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonként). Sertésszír hordóval 65.0-66.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk I pár 1.10-1.30 frt. Csirke I pár 0.55-1.20 frt. Lud hizott kilonként 65-75 kr. — Különtélek. Tojás I láda (1440 db) 29.5-30.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.00-1.00 frt. Petrezaelyem 100 kötés (1.0) 4.0 frt. Lencse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kilo 8-12 frt. Paprika I. 100 kiló 20-60 frt. II. 20-28 frt. Vaj I rendű kilonként 0.75-0.80 frt. Tea-aj kilonként 0.80-1.10 frt. Burgonya. 100 kiló 3.-3.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló — frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.80-1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60-1.20 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40-0.50 frt.

Szesz.

Budapest, július 29. Irányzat lanyhább. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.50-19.75. Finomított szesz nagyban 57.25-57.50. Finomított szesz kicsinyben 57.75-58.-, Élesztőszesz nagyban 53.50-57.-, Élesztő szesz kicsinyben 57.75-57.25. Nyersszesz adózva nagyban 56.25-56.50. Nyersszesz adózva kicsinyben 56.75-57.-, Nyersszesz adózatlan (exkt.) 16.-16.25. Denaturált szesz nagyban 22.-22.25. Denaturált szesz kicsinyben 22.25-22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ah vasut Budapest, készpénzüzetés mellett értendők.

Bécs, július 29. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.40-19.70 frtig kelt el. Zárlatjegyzés 19.50-19.80 frt.

Prága, július 29. Adózott tripló-szesz nagyban 55.25-55.50 forinton jegyeztetett. Adózatlan szesz 18.75- forinton kelt el azonnali szállításra nagyban.

Trieszt, július 29. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban magyar árú 13.- forint, cseh árú 12.3/4 forint, augusztusi szállításra.

Brünn, július 29. Exkontingens szesz változatlanul jegyeztetik.

Bécs, július 29. Kontingentált szesz készárban 19.50 forinttól 19.80 forintig. Változatlan.

Cukor.

Prága, július 29. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállít. 12.55 frt, október-decemberi szállításra 12.47 forint.

Hamburg, július 29. Nyers cukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.25, auguszt. szállításra 9.30, október-decemberi szállításra 9.45.

Páris, július 29. Nyers cukor (88 fok) készárú 28.-28.50 frank, fehér cukor jul-ra 29.25 frk, aug-ra 29.37 frank, első 4 óra 30.13 frank, októrel 4 óra 30.75 frank. Finomított készárú 102.50 103.- frank.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, július 29. A készárúüzletben szilárdabb volt az üzlet, mivel a kereslet erősebben lépett előtérbe. Készbuza ára 10 krajczárral emelkedett. Határidők szintén szilárdabbak.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza öszre 8.15-8.20-8.11-8.14, rozs öszre 6.82-6.75-6.78, tengeri július-augusztusra 5.30-5.32, zab öszre 5.75-5.76-5.70 forint.

Boroszló, július 29. Buza helyben 19.50 márká (= 11.70 frt) sárga. Buza helyben 19.80 márká (= 11.84 frt). Rozs helyben 14.80 márká (= 8.70 frt). Zab helyben 16.30 márká (= 9.59 frt). Repce helyben 21.30 márká (= 12.53 frt). Tengeri helyben 12.- márká (= 7.06 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, július 29. Buza holsteini 197-208 márká (= 11.58-12.23 frt). Rozs meklenburgi 142-154 m. (= 8.35-9.06 frt) Rozs orosz 96-97 márká (= 5.64-5.70 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Rohrschach, július 29. I. min. dél-orosz buza 24-27 frank (= 11.41-12.86 frt). Észak-orosz buza 22-24.50 frank (= 10.46-11.65 frt). Mantüba buza 25 frank (= 11.99 frt). Minden 400 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 frt. Jobb vételkedv.

Páris, július 29. (Megnyitás.) Buza folyó óra 22.90 frank (= 10.89 frt). Buza augusztusra 21.35 (= 10.15 frt.) Buza szept-okt-re 20.83 frank (= 9.90 frt). Buza 4 utolsó óra 20.80 frank

(= 9.88 frt). Rozs folyó óra 15.50 frank (= 7.37 frt) Rozs augusztusra 12.60 frank (= 5.99 frt.) Rozs szept-okt-re 12.50 frank (= 5.95 frt). Rozs 4 utolsó óra 12.30 frank (= 5.99 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, július 29. (Zárlat.) Buza folyó óra 22.60 frank (= 10.75 frt). Buza augusztusra 21.15 frank (= 10.05 frt). Buza szept-októherre 20.75 frank (= 9.84 frt.) Buza 4 utolsó óra 20.75 frank (= 9.84 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTEKTÖZSDÉK.

Bécs, július 29. A mai tőzsdén valamivel élénkebb üzlet fejlődött és különösen cseh bányáértékek emelkedtek. Keresetnek voltak még magyar bankrészevények is.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 359.50-360.12. Anglo-bank 157.-157.50. Osztrák-magyar államvasut 358.75-359.25. Déli vasut 76.75-77.-. Lloyd 449.-. Nyugateschországi közszénbánya 142.-141.50. Alpési bánya 164.60-165.20. Északeschországi közszénbánya 578.-. Brúxi közszénbánya 317.-318.-. Fegyvergyár 180. Török sorsjegy 59.90-60.10. Német márká 58.83.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 360.-. Magyar hitelrészvény 393.-. Anglobank 157.50. Union-bank 296.-. Länderbank 226.-. Osztrák-magyar államvasut 359.-. Déli vasut 76.75. Alpési bánya 164.80. Májusi járadék 101.85.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 360.-, Magy. hitel. 393.-, Anglo-bank 157.50, Bankverein 265.50, Unionbank 296.-, Länderbank 226.-, Osztrák-magyar államvasut 358.12, Déli vasut 76.70, Elbevolgyi vasut 264.-, Északnyugati vasut 247.50, Török dohányrészvény 135.50, Pragai vasipar 739.-, Alpési bánya 164.80, Májusi jár. 101.85, Magyar koronajáradék 99.-, Török sorsjegy 60.20, Német márká azonnali szállításra 58.82 forinton köttetett.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjáradék 190.80. Magyar koronajáradék 98.95. Tiszai kölcsönsorsjegy 139.-. Magyar földtehermentesítési kötv. 96.60. Magyar hitelrészvény 396.50. Magyar nyeresémnykölcsön sorsjegy 158.-. Kassa-oderbergi vasut 189.25. Magyar kereskedelmi bank 1432.-. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.-. Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 263.-. Rimanurányi vasrészvénytársaság 252.50. 4.2% papírjáradék 101.50. 4.2% ezüdjáradék 101.68. Osztrák aranyjáradék 121.65. Osztrák koronajáradék 101.20. 1860. sorsjegyek 141.40. 1864. sorsjegyek 192.50. Osztrák hitelsorsjegyek 203.75. Osztrák hitelrészvény 360.-. Angol-osztrák bank 157.50. Unionbank 296.-. Bécsi Bankverein 266.-. Osztrák Länderbank 226.-. Osztrák-magyar bank 903.-. Osztrák-magyar államvasut 359.75. Déli vasut 77.-. Elbevolgyi vasut 264.-. Dunagőzhajózási részvény 486.-. Alpési bányarészvény 164.75. Dohányrészvény 134.75, 20 frankos 9.53, Császári kir. vert arany 5.66, Londoni váltóár 120.-. Német bankváltó 58.80. Az irányzat szilárd.

Bécs, július 29. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 365.-, Magyar hitelrészvény 396.50, Anglo-bank 157.50, Bankver. 265.50, Union-bank 296.-, Länderb. 226.25, Osztrák-magyar államvasut 361.-, Déli vasut 75.-, Elbevolgyi vasut 264.-, Északnyugati vasut 248.-, Török dohányrészvény 135.-, Rimanurányi vasuti 252.75, Alpési bánya 165.-, Májusi járadék 101.80, Magyar koronajáradék 99.-, Török sorsjegy 60.40, Német márká azonnali szállít. 58.82, Német márká utómóra 58.82 forinton.

Berlin, július 29. Ezüst járadék 101.40. Osztr. aranyjáradék 103.10, Magyar aranyjáradék 102.60, Magyar koronajáradék 99.40, Osztrák hitelrészvény 225.75, Osztrák-magyar államvasut 153.10, Déli vasut 33.50, Buslihradí vasut 309.25, Osztrák bankjegy 169.95, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.80, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.85, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.39, Orosz bankjegy 216.25, Olasz járadék 92.40, Laura-kolhó 216.25, Harpeni 181.90, Olasz központi vasut 132.80, Török sorsjegy 114.80, Májusi járadék 101.50, Elbevolgyi vasut 133.-.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225.50, Osztrák-magyar államvasut 153.90, Déli vasut 33.50, Magyar aranyjáradék 102.60, Discontó-társaság 199.90, forint.

Páris, július 29. 3 százalékos francia járadék 103.20, 3% százalékos francia járadék 107.05. Osztrák földhitelintézet 1250, Osztrák aranyjáradék 104.10, Magyar aranyjáradék 102.40, Déli vasuti elsőbbség 353.-, Alpési bánya 305.-, Török dohányrészvény 293.-, Török sorsjegy 113.-, Olasz járadék 92.05, Spanyol kölcsön 39.40, Meridionál —, Otomanbank 551.-, Rio Tinto 796.-, Debeers 716.50, Eastand 137.50, Chartered 64.50, Randfontein 35.-. Uj 3 százalékos francia járadék —, Osztrák-magyar Államvasut 765. Länderbank 487.-.

Frankfurt, július 29. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 86.25, 4% osztrák aranyjáradék 103.20 4% magyar aranyjáradék 102.60, magyar koronajáradék 99.59, osztrák hitelrészvény 305.25 osztrák-magyar bank 773.50, osztrák-magyar államvasut 304.37, déli vasut 68.62, Elbevolgyi vasut 228.-, bécsi váltóár 169.80, londoni váltóár 20.39, párisi váltóár 80.866, bécsi bankverein 225.62, villamos részvény 136.50, alpési bányarészvény 139.50, 3% magyar arany-kölcsön 89.80. Északnyugati vasut —. 4.2% papírjáradék 86.75 Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 29. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészv. 305.12. Déli vasut 68.50, Osztrák-magyar államvasut 304.75.

Hamburg, július 29. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 86.-, osztrák hitelrészvény 306.- osztrák-magyar államvasut 763.50, déli vasut 164.50 4% osztr. aranyj. 102.90, 4%-os magyar aranyjáradék 103.-, olasz járadék 92.50. Az irányzat szilárd.

London, július 29. (Zárlat.) Angol consolok 110.87, déli vasut 7.-, spanyol járadék 39.38 olasz járadék 91.13, 4% magy. aranyjáradék 101.50, 4% rupia 63.13, Canada pacificvasut 83.87. Ezüst 27.13. Leszámitolási kamatláb 1.63. Bécs kamatláb 12.15/16. Az irányzat szilárd.

New-York, július 29. Ezüst 59.-.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. július 29-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Legyenek min. 100 m., A hőmérséklet Celsiusban, Csapadék %, Állomások, Legyenek min. 100 m., A hőmérséklet Celsiusban, Csapadék %.

Közép-Európai nagy kiterjedésű — relative alacsony nyomás — levegőréteg borítja, melynek határán belül több kisebb depresszió köpöszött (egy délyugati Németország, Magyarorszag és az Adria fölött), amelyek helyenkint igen bő, zivataros esőket okoztak. A maximum északnyugaton tartózkodik. A hőmérséklet nem változott. Hazánkban is mindentestig voltak kisebb-nagyobb esők, zivatarok kiterjedően (Pécsét, M.-Lakon, Nagyvárdon) s ma reggel is esik délyugaton s az Alföld déli részén egyes helyeken. Továbbra is zivataros esők várhatók a hőmérsékletcsökkenésével.

VIZALLÁS.

— Július 29-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmérés, Vizallás reggel, Áradás v. apadás ccentiméter, Folyó, Vizmérés, Vizallás reggel, Áradás v. apadás ccentiméter.

Islet magyarán: * = Jegen víz; + = Olajvíz; - = 0 alatti < - = Áradó; > = apadó; ? = kétséges. Megjegyzések: Az ország több részén jelentékeny népszerű esők. (Maximán Herényen 27 mm., N.-Várdon 22 mm.) A Duna Passauntól Orseváig apadó; vizállási állásban közepesen. A Tisza általában apadó; vizállási alacsonyok. A Dráva apadó; vizállási 3-4 fok között váltakoznak. A Sáva Gurkdeléndől a Zagránál áradó, innen továbbra apadó; vizállási alacsonyok.

BABEL.

Francia regény.

Írta: Augustin Filon.

I.

A „la Ville-de-Boulogne“ postahajó megérkezett a Sainte-Catherine-kikötőbe, a „Londoni torony“ mellett. Leeresztették a hajó fahidját s az utasok elkezdtek kiszállni. A parton néhány ember várakozott s itt is, ott is örömteli hívás hangzott s a viszontlátás öröme egy-egy erőteljes kézzorításban, egy forró ölelésben, egy könyben fejeződött ki, mely ott esillogott a várakozók és érkezők szemében, mintegy eloszlatva e szürke reggel szomorúságait. S a megérkezők mindegyike szemében mintha ott ragyogott volna az otthon meghitt képe, hol a vígan pattogó tűz, a fehér abrosz és a párolgó teázó mellett olyan jól esik csevegni, mesélni, kérdezni . . .

A nagy bérkocsik hamar teltek meg s prűszkülő lovaikkal gyorsan tűntek el minden irányban.

Utoljára egy férfi és egy asszony szállt ki a hajóból. Az asszony ingó lépésekkel ment végig a hidon, vontatottan, nehezen. A férfi kezén fogva egy öt-hat esztendőös fiúcskát vezetett, az asszony karján egy kis lányka volt, kit nagy kendőjének egyik végével tartott be. Kiadták nekik hosszú, esetlen, toldott-foldott utazóládájukat s két-három szegény ördög odasietett hozzájuk, hogy felajánlják nekik szolgálataikat. De sem a férfi, sem az asszony angolul nem tudott. A férfi kivett zsebéből egy piszkos, összegyűrött czédulát s odanyújtotta az egyik szubancznak. A czédulán ez állt:

M. Fagnan, író,

14 bis, Greek Street, Soho.

— Messze van ez? kérdezte francziánul, bizonytalan képmozdulattal.

Kitalálták a kérdését s válaszul egy ugyancsak bizonytalan képmozdulattal feleltek, ami annyit jelentett, tudja az ördög!

A férfi egy bérkocsi-állóhely felé tartott, egyik kezében a czédulával, a másikban egy régi, egészen megfeketedett 5 frankos pénzdarábval.

Az első bérkocsis, akihez fordult, meg-

nézte a papírt, ide-oda forgatta a pénzdarábot s aztán tagadó orrfintorítással visszaadta. A második is így tett. Végre a harmadik, aki úgy látszik, értelmesebb volt mint a többi kis meggondolás után „kedvezően határozott.“

Felrakták a ládát és az idegenek beszálltak a „négykerekebe“, mely elrobogott velük.

— Utolsó száz sou-nk, mondta a férfi. Ideje, hogy megerkeztünk! Bah! ha egyszer Fagnan-nál vagyunk, nem hiányzik semmink. Emlékszel? Gyakran mondta, mikor eljárt hozzánk reggelizni a boulevard Clichy-re: „ha valamikor eljöttök Londonba, egyenesen hozzám vitessétek magatokat . . .“ Nos, hát itt vagyunk Londonban.

— Igen, itt vagyunk, sóhajtott az asszony, de miképpen?

A kicsike elaludt, de a fiú kidugta fejét az ablakon s mialatt az elhagyott utcák gyenge légáramlata haját lobogtatta, tágra nyílt szemekkel nézte a várost. A szülők is jobbra-balra kinéztek, szemlélve komor, zárt boltokat, a nagy fekete házakat, a számtalan feliratokat, melyeknek egyikét sem értették meg.

Azután márványból faragott, meg bronzból öntött vitézek mellett haladtak el, hallgatván a templomok harangjainak összeolvadó zugását. Majd egy hatalmas, mintegy ködheburkolt dom előtt mentek el s a modern épületek közül kivált itt-ott valami hajdani erőd egy régi fala. A járdákon kevés az ember s a kocsitakon csak egy pár tejes kocsi döcögött, csilingeléssel s a gazda éles kiáltásaival, mikkel a járó-kelők figyelmét hívta fel portékájára.

— Későn kelnek itt, mondá a férfi.

Ez volt az egyetlen szó, míg a kocsi a Greek Street-re fordult be.

Az utca egész hosszában, a Compton Streettől a Soho Square-ig csak három emberi lény volt látható. Egy részeg vénasszony ment arra, önmagához beszélve; fekete-piros kockás kendőjén ott volt a falak nyoma, mikhez odavágódott s a pocsolyák szennyje, mikbe beleesett. Egy férfi, színehagyott turbánnal a fején, fehér rongyokba burkolva söpörte az egyik kereszt-utca járdáját és seprűjére támaszkodva, büszke tartással nézte a mellette elhaladó kocsit. Egy tisztátlan, idétlen cseléd, egész kis lapos főkötővel, nagy, összekuszált

chignon-ja csücskéjén, egy szegényes, szűk bolt ajtóit nyitogatta. Czégtábla nincs az üzleten, semmiféle kereskedői jelzés; a bolttól jobbra egy még szegényesebb és szűkebb folyosó, melynek rosszul záró ajtaja nyitva áll.

— Here you ere, szólt a kocsis a ház előtt megállva.

Ez volt a 14 b. szám.

— Fagnan ur itthon van? kérdezte az idegen.

Ugy akarta kérdezni, hogy: „Fagnan polgár“, de eszébe jutott az angolok előítélete, melyet kimélni kellett. Az angolok, úgy mondták neki, a legnagyobb mértékben reakcionáriusak; illuminálnak, ha hercegnők férhez mennek és Te Deumot zengenek, ha ezek a családi örömet szaporítják. Bizony, egész Európában rossz idők jártak a szegény „polgárok“-ra. Nem maradt más hátra, mint beadni a kulcsot s meggörnyedni a vihar elől: — lévén ösze annak az emlékezőtes 1871. esztendőnek.

A cseléd nem válaszolt s meglepett arccal fordult egy asszony felé, ki a bolt küszöbén megjelent. Vastag, sápadt fényes arc, akár a porcellán; nagy, kiálló orr, egy szinte elhaló szempár között.

Monstruózus alak, melynek esetlen kövérsege egy széles, kopott bársonyruha fodraiba van burkolva.

— Igen, Fagnan — ismétlé a férfi nyugtalanul — biztos vagyok benne, hogy itt van. Ő mondta, hogy látogassam meg . . . vár rám.

Az asszony, meg a cseléd csak nézett, az egyik ijedten, a másik részvétlenül.

Azután az asszony szólt, anélkül, hogy csak egy arczizma is megrándult volna, torokhangon, keményen, szinte fenyegetően! A szegény francia úgy vélte, hogy ez valami spanyol, portugál vagy olasz nő lehet csak: „mert olyan kutyául csak ott lent Dél-Európában beszélnek“ . . .

De most egy más hangját hallotta:

— Lássuk csak, mit kíván?

(Folytatása következik.)

A főszerkesztő távollétében

a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

Czimbalom-

Kedvelőknek van szerencsém sm. hírnös. Czimbalom- és czimbalmait pedáljal vagy anélkül melegen ajánlani. A „Contrabás“ czimbalomnak azon előnye van, hogy a fenekeken alkalmazott aczélművek fenekeinek megrepedését megakadályozzák az ördögös hangoktól. — Tekintettel véve a hangszerteljes és csészertü berendezését és az anyagok nagyban beszerzését, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy gyártmányaimat felette olcsóbb viteláron bocsáthatom forgalomba, mint bárki. Felt kell említenem, hogy hangszereim begravírozott munkáim által felgyeletem alatt készíttetek.

Számos példányt bármikor rendelkezésre bocsátanak.

BUDAPEST, APPEL IG. Gróf Károlyi-u. 24.

2 évi jótállás. Alapítva 1872.

Képes árjegyzék ingyen.

Nagy boithelyiség

a József-körut legélénkebb helyén f. é. augusztus hó 1-ére

kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

ALÁÍRÁS

a Magyar Agrár- és Járadékbank-részvénytársaság
4 $\frac{1}{2}$ %-os járadékjegyeire.

A visszafizetés a névértéknek 102 százalékkal történik.

— Kamatozás és visszafizetés minden levonástól mentes. —

Ezen járadékjegyek 200, 2000 és 10.000 korona névértékű darabokban állítatnak ki, előmutatóra szólnak és kibocsátásuk napjától a visszafizetésre megállapított napig február 1-én, május 1-én, augusztus 1-én és november 1-én utólagosan esedékes negyedévi részletekben évi négy és fél százalékkal kamatoznak.

A 4 $\frac{1}{2}$ %-os járadékjegyekért a Magyar Agrár- és Járadékbank-részvénytársaság egész vagyonával szavatol és a m. k. pénzügyminiszternek 1898. évi április hó 13-án 30.760. sz. alatt kelt rendelete értelmében a pénzügyi igazgatás összes ágazataiban üzleti biztosítékul és bányapénzüll elfogadjatnak.

Aláírási feltételek:

1. Az aláírási ár 300 korona névértékenként o. é. 98 frt 60 krban állapítatik meg, hozzáadva a f. é. augusztus hó 1-étől az átvétel napjáig járó 4 $\frac{1}{2}$ % folyó kamatokat.
  2. Az aláírás alkalmával biztosítékul az aláírt névérték 50%-a teendő le készpénzben vagy értékpapirokban.
  3. Az átengedés az aláíróknak értesítése mellett lehetőleg rövid idő alatt megtörténik. Az esetben, ha az átengedés kisebb mint az aláírt összeg, úgy a biztosíték felesleges része haladéktalanul visszaadatik.
  4. Az átengedett járadékjegyek, az aláírási ár fizetése ellenében folyó évi augusztus 4-től kezdve veendő 4t és pedig azok egyharmadrésze legkésőbbben szeptember 30-ig, egyharmadrésze legkésőbbben október 31-ig és egyharmadrésze legkésőbbben november 30-ig. Az aláíróknak szabadságukban áll azonban, hogy a nekik átengedett járadékjegyeket f. é. augusztus hó 4-től kezdve egészben, vagy 5000 koronánál nem kisebb részösszegekben az előbbi határnapok előtt is átvehessék.
- A letett biztosíték a teljes átvétel megtörténte után számoltatik el, illetve adatik vissza.

Előjegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad:

LOSTIG MIKSA bank- és váltó-üzlete V., Dorottya-utca 9. szám.

TOTIS

kerékpár-tőzsdéje

Erzsébet-körut 58. szám, Király-utca sarkán.

Használt kerékpárok vételje, eladása és bocsátása új gépekre javító- és károsító-intézet.

SZINHÁZAK.

Budapest, szombat, 1898. július 30-án.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató: Föld Zsigmond.

Székelt Kornél, a Magyar színház tagja, mint vendég.

Háromláb kapitány.

Énekes bolhát 3 felvonásban. Irta: Kossuth Albert és Farago Jenő.

Kezdeté 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR

Nilusi varázsló.

Uperette 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dezsd

Ördög sziget lakója.

(Zolapör.)

Színház 3 felvonásban

Személyek:

Henry, ezredes	Irányi P
Du Cam	Tóth A.
Dreyfus Alfréd	Kiss J.
Ludwig Dreyfus	Kápolnay
Graf Walsin	Morvai
Piquard, alezredes	Krémer
Schauer, tanácsos	Temesváry

Kezdeté 7 és fél órakor.

Szt.-Lukácsfürdő.
Étterem, kávéház és amerikai bar.
Helyiségében egész nap
katonazene.
Étkezés teríték szerint. Pontos kiszolgálás.
Mérsékelt árak.
Tisztelettel **Fodor L. József.**

BERGER és FEISZINGER női kézimunka-czég

Budapest, IV., Korona-utca 4. szám.

Ajánlják dusan felszerelt raktárakat kész, készült és előrajzolt kézimunkák, Ion Gungros us gyapjú Garavák, min-zenemű, szőnyeganyagok, Hanzsárd-féle kötő- és horgoló fonalak, állományt jó minőségű, legolcsóbb árak. Előbb

SEDLAKOVITS és BERGER, V., Dorottya-utca 4. sz.

Ügynökök

magas provisió mellett felvételnek egy igen előnyös szép biztosítási ág terjesztésére a Hamburgi katonaszolgálati, kiházasítási és korbiztosítási társulat vezérigynökségénél, Budapest, Almásy-utca 4. Biztosításokban nem jár- tasak kellően kiképezetnek. Ugyanóit egy pénzbevezető felvételük 500 frt kau- czió mellett.

Plissé és Gouvré-Intézet.

Wald Gyula BUDAPEST,

VII., Király-utca 21.

Legpontosabb és leggyorsabb esz- közése minden e szakmába vágó munkáknak. Vidéki megrendelé- sek postafordultával, képes ár- jegyzékek ingyen és bérmentve küldök. 888

G. Németh I.

Ügynök irodája

IX. ker., Terence-körút 43. Gyorsan eljár parcs és perca kivált ügyekben a társasá- gban bármely ágban. Spe- cialista a katonai és keres- és szaküzletben elintéz

katonasíjkeket

(reklamációk, szabadságok, pórtartalékhelyezés, nősülési engedély stb.) Eljár az

iparügyekben (iparigazolmány, engedély, béké- telt, bizottság, igazgatóság, állami viták és kihágási ügyek, közpén- gedély stb.). Készít az ipar- adalmakat, íthetőségi jogot stb., valamint elintézi az adó- s illetékek ügyeit. Levélbel meg- keressék gyorsan foglalkosít- tatnak. Vidéki ügyeiket helyettesítő mérceket díjak mellett. Irodai órák: 8-12-ig, 3-6-ig.

Makulatura-

papír

olcsón kapható

Bővebbet a kiadóhivatalban

butor-raktárunkat

régi helyiségünkben áthelyeztük

IV., Kecskeméti-utca 6. szám.

ahol mindennemű ebéd-, szalon-, háltér- és szobabútorok nagy választékban, tágas, szép helyiségben állnak a t. cz. kényelmű rendelkezésére. Minél számottevőbb létszámú bútorok kiváló tisztaságban

NEMES és LENGYEL

Francia női felszerelésben is

menyasszonyi kelengyéket

javulatos árban, legújabb villanókészítéssel

Kanitz Ferencz

szepességi váczonraktár

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

ALÁÍRÁS

a Magyar Agrár- és Járadékbank-részvénytársaság

4 $\frac{1}{2}$ %-os járadékjegyeire.

A visszafizetés a névértéknek 102 százalékkal történik.

— Kamatozás és visszafizetés minden levonástól mentes. —

Ezen járadékjegyek 200, 2000 és 10.000 korona névértékű darabokban állítatnak ki, előmutatóra szólnak és kibocsátásuk napjától a visszafizetésre megállapított napig február 1-én, május 1-én, augusztus 1-én és november 1-én utólagosan esedékes negyedévi részletekben évi négy és fél százalékkal kamatoznak.

A 4 $\frac{1}{2}$ %-os járadékjegyekért a Magyar Agrár- és Járadékbank-részvénytársaság egész vagyonával szavatol és a m. k. pénzügyminiszternek 1898. évi április hó 13-án 30.760. sz. alatt kelt rendelete értelmében a pénzügyi igazgatás összes ágazataiban üzleti biztosítékul és bántépénzüli elfogadtatnak.

Aláírási feltételek:

1. Az aláírás ár 200 korona névértékenként o. é. 98 frt 60 krban állapítatik meg, hozzáadva a f. é. augusztus hó 1-étől az átvétel napjáig járó 4 $\frac{1}{2}$ % folyó kamatokat.
2. Az aláírás alkalmával biztosítékul az aláírt névérték 5%-a teendő le készpénzben vagy értékpapirokban.
3. Az átengedés az aláíróknak értesítése mellett lehetőleg rövid idő alatt megtörténik. Az esetben, ha az átengedés kisebb mint az aláírt összeg, úgy a biztosítók felesleges része haladéktalanul visszaadatik.
4. Az átengedett járadékjegyek, az aláírási ár fizetése után évi augusztus 4-től kezdve veendő át és pedig azok egyharmadrésze legkésőbbben szeptember 30-ig, egyharmadrésze legkésőbbben október 31-ig és egyharmadrésze legkésőbbben november 30-ig. Az aláíróknak szabadságukban áll azonban, hogy a nekik átengedett járadékjegyeket f. é. augusztus hó 4-től kezdve egészben, vagy 5000 koronánál nem kisebb részhalmazokban az előbbi határidő előtt is átvehessék.

A letett biztosítók a teljes átvétel megtörténte után számoltatják el, illetve adatik vissza.

Előjegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad:

BERGER J. bank- és váltó-üzlete V. ker., Harminczad-utca 2. szám.

Tornaeszközök, függő-ágyak, kötélárúk, hálók

ruhaterítők fehér kendőből, zsinór- és fémlelk, huzalok, szálak és ponyvák, valódi angol Lawn-Tennis és kerti társas-játékok.

Seffer Antal

Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz.
Vidékre árjegyzék szerint.

Kézimunkák

nemkülömben himzőanyagok és himzőszövetek rendkívül nagy választékban

szabott gyári áron kaphatók

Bérczi D. Sándor,

női kézimunka nagyiparossal Budapest, Király-utca 4. szám. Képes az egyezkedés 1185 eredeti kézimunka-rajzai kívánatra rendelkezésre áll.

Gyári raktára a legjobbak elismerésére „Victoria” kézimunka-gépek darabja 4 forint.

Világos kézi himzőgép.

Világosítás: áronemlényt kapnak.

Hezszároló himzőkeret és himzőanyagok nagy választékban.

FOGAK

2 forintból, anélkül, hogy a gyökereit el kellene távolítani, széjpallással a **ANDRÉ** (Buda) (Budapest) Fogászati Intézetnél. (Cacain-Injectio.) Igen hatásos foglőmés. — Fogkoronák gyökerekre illesztettek, melyek a szájpallást fölöslegessé teszik. 825

Fogorvos dr. NEUFELD,

Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.

BUTOROK

részletfizetésre

legjutányosabb áron

Ehrentreu és Fuchs

testvéreknél

Budapest, Teréz-körút 8.

Fa-eladási hirdetmény.

A temes-szlatinai m. kir. erdőgazdálkodás „A” üzemsztyályaiban a fennálló üzemszterv szerint 1897. évtől bezárólag 1908. évig kihasználható területeken levő bükk- és jegenyefenyő-fakészletnek tövön, terület szerint két csoportban való eladása iránt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál 1898. évi augusztus hó 8-án ó. é. 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás fog tartatni.

Az I. csoportot a Riu-alb nevű, 3 tag 80—124 osztagjai, összesen 5241—3 k. hold térfogattal, a II. csoportot pedig a Hidegvölgy nevű 4 tag, 125—132, 142 és 133 osztagjai összesen 1625,7 k. hold térfogattal képezik.

Kikiáltási ár k.-holdanként: az első csoport után 41 frt, a második csoport után 54 frt.

Az első csoport fájának kihasználásával kapcsolatban köteles lesz vállalkozó a fényesi kincstári vizülrészt is 500 frt évi hér mellett hasznóbérbe venni.

Versenyezni lehet külön az első és külön a második csoportra, vagy együttesen is. Az ivenként 50 kros bélyeggel és 1500 frt, illetve 1000 frt bántépénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok, melyekben a megajánlt kat.-holdankénti vételár számokkal és befűkkel tisztán kiírandó, valamint az is kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, az árverés megkezdése előtt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók be, ahol az árverési és szerződési feltételek is megtekinthetők.

Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Orsovai magy. kir. erdőhivatal.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Csészertől az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben, is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden írásművet kizárólag az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegkegyben vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

és

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Dr. Beisecvits György** nagyrésze.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szantó Már** dohánytársaság.
- IV. „ Harsisch-bazár **Dóval József** dohánytársaság.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsek A. J.** dohánytársaság és ujszírda.
- V. „ Nagykerena-utca 20. sz. **Löwinger Gyula** fűszerkereskedése.
- V. „ Doreitya-utca 13. sz. **Well Vilmos** dohánytársaság.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka** dohánytársaság.
- V. „ Sípót-körút 22. szám **Wollák Zalmond** dohánytársaság.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer nővérek** dohánytársaság.
- VI. „ Andrássy-utca 48. szám **Reho nagy Iliás** dohánytársaság.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Róza** dohánytársaság.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frenk J.** dohánytársaság.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytársaság.

Ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

Örökös eltartás. Vidéken, Pesthez közel saját házában, kerítél, örökös ellátásba vesz korosabb özvegy nő korosabb egyedül álló nő, vagy férfit. Adandó összeg tehermentessé teendő ingatlanra táblázható. Szíves értesítések „Kitűnő ellátás 1870“ alatt a kiadóba kéretnek. 1763-1

Közös háztartás. 2000 forint évi jövedelmű intelligens, előkelő birtos állású férfi közös háztartást óhajt szintén jövedelemmel bíró hölgyvel. Egyetlen feltétel: reprezentatív külső. Szíves értesítések „Érdek nélkül 18 awz“ alatt a kiadóba kéretnek. 1763-1

Szerelmi foglak örökké, te csunya kis lány, te csunya kis lány, csak ne légy olyan türelmetlen és olyan ideges. Tegnap soraid is tele voltak a te megszokott izgatott szavaiddal. Légy nyugodt, a legkisebb óhajlásod is előttem olyan parancs, melyet mindenkor követni akarok és fogok is. Tehát ne igazsd magad hiába és csókol imádd. 5526-1

Megismerkedni óhajtok egy fiatal hölgyvel. Levelet kérek „Egyetlenem“ jellegre e lap kiadóhivatalába. 5546-1

Ne felejtis 25 jelleg alatt sürgős levél ment a kiadóhivatalába. 5590-1

Teljes boldogság czimen levél van a kiadóban Szép Helénától. 5588-1

Painak levél ment. 5586-1

Kedve: Kat. . . . Fogadja ez uton hálás köszönetemet fazon kellemes estéért, melyet nekem szerzett. Maradok igaz barátja Arthur. 5556-1

Kis kunczut levele van a kívánt helyen. 5562-1

HÁZASSÁG.

Komoly ajánlat. Én egy 32 éves keresztény gazdasági kezelő vagyok, határozott szándékom a legelőrebb idő alatt nősülni és e végből oly jóházbeli leány ismeretséget óhajtok, ki néhány ezer forint hozománnyal bír. Levelet „Gazdász“ jelleg alatt kérek. 5568-2

Férjhez adom csinos, kedves 19 éves hűgomat 1000 forint hozománnyal egy komoly, intelligens izr. hivatalnokhoz. Levelet „S. S. 19“ czimen kéretnek a kiadóba. 5560-2

Házasság! Unokanővéremnek, ki egy szerény polgári család leánya óhajtanék egy biztos állásban levő hivatalnokot, vagy kereskedőt. Csakis komoly ajánlatokat „Jövő“ jelleg alatt kérek. 5558-2

ALLÁST KERES.

Nevelőnőnek ajánlok egy kellő képzettséggel bíró intelligens leány. Czím a kiadóhivatalban. 5492-3

Szerény fizetés mellett elfogadok irodai munkát. Szépen és gyorsan írok. Szíves megkereséseket ezen laphoz kérek „Gyors munkás“ czimen. 5528-8

Házvezetőnői állást keres egy szorgalmas idősebb nő, ki ily minőségben már alkalmazva volt. Szíves megkeresést „Megbízható“ czimen kér a kiadóhivatalba. 5534-3

Fiatall hivatalnok, elvállal bármilyenmű irodai munkát délutánokra csekély fizetés mellett. Ajánlatot „Hivatalnok“ czimen kér. 5554-3

Szép írással bíró ügyvédi teendőben jártas fiatal ember ügyvédi irodába ajánlok. Szíves megkeresést „Szorgalmas ifju“ czimen kér ezen lap kiadója. 5550-3

Házgondnoknak ajánlok egy fővárosi előkelő vállalat főhivatalnokja szerény feltételek mellett. Oradékok készpénzben nyújthat. Czím a kiadóhivatalban. 5136-3

Korrepitornak ajánlok négy polgári osztályt végzett fiú, ki alapos oktatást képes adni. Levélbeli megkeresést „Szerény igényű“ czimen kér a kiadóba. 5552-3

OKTATÁS.

Zongoratanárnőnek ajánlok egy végzett és kitűnő diplomával bíró konzervatóriános. Czím a kiadóhivatalban meg tudható. 5496-5

Kereskedelmi akadémiát végzett fiatalember szerény feltételek mellett a szűnidei időre helyben, vagy vidéken korrepitóriai állást keres. Czím a kiadóhivatalban. 5462-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat és telket (Ujpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czím a kiadóhivatalban. 5268-7

Birtokot keresek megvételre 3-400 holdig Szepes-megyében, nagy lakóházzal. Ajánlat „Szepesi birtok“ czimen küldendő a kiadóhivatalba. 5530-7

ELADÁS.

Czimbalom, pedálos, gyönyörű hanggal (Horváth-féle), szép kiállítású, kitűnő átjátszott, 60 forintért eladó. Czím a kiadóhivatalban. 5544-8

Jugaóra, pontosan járó, 10 forintért, valamint egy 2 ajtós szekrény is 12 forintért eladó. Czím a kiadóhivatalban. 5542-8

Kerekpár, angol, vadonat új, sürgősen eladó. Czím a kiadóhivatalban. 1773-8

VÉTEL.

Butort óhajtok részletfizetés mellett venni olcsó árban. Ajánlatok „Pontos részletfizető“ jelleg alatt ezen laphoz intézendők. 5384-9

Byczikli használt, de jókarban levő, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Byczikli“ jelleg alatt ezen laphoz kéretnek. 5574-9

KIADÓ SZOBÁK.

Teljes ellátást keres; intelligens fiatal ember egy intelligens keresztény családnál. Ajánlatok „Építész“ czimen kéretnek a kiadóba. 5570-12

Utczai földszintes szoba, csinosan butorozva, a kazinczy-u. és kerepesi-ut sarkától pár lépésnyire, k. é. augusztus hó elsejétől kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5374-10

Nagyon elegánsan butorozott utczai szoba a József-körúton, fürdőszoba használattal kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5382-10

LAKÁS KERESTETIK.

A Csengery- Izabella- és Vörösmarty-utczában, a Király-utca tájékán 2 szobás utczai lakás minden hozzátartozóval kerestetik. Levélbeli ajánlat „Tiszta lakó“ czimen a kiadóhivatalba intézendők. 5506-11

Lakást keresek a VI. kerületben, mely álljon 2 utczai szobából, előszoba, fürdőszoba, shtuból. Az ár megemléstével ellátott ajánlatot a kiadóba kérek „Terézváros“ czimen. 5512-11

SZOBA KERESTETIK.

Szép utczai szobát keresek a Ferencz-körúton. Az ár megemléstével ellátott ajánlatot a kiadóhivatalba kérek „Gárgon“ czim alatt. 5536-12

Magányos nőnél keres egy francia kisasszony egy tiszta butorozott szobát teljes ellátással. Az ár meghatározásával ellátott ajánlat „Francia lakótárs“ czimen a kiadóba kéretnek. 5548-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Lakások, 2, 3 és 4 szobából állók, a körút mellett, utca 30. Podmaniczky-utca 18. szám és Eötvös-utca 30. szám alatt, minden kényelemmel f. é. augusztus, illetve novemberre bérbeadó, felvilágosítás ugyanott, vagy **Szilasi Simon** házközelnél Andrássy-ut 11. 1771-13

Bérbeadó Erkel-utca kezdetén 2-szobás utczai lakás 240 forintért. Czím a kiadóhivatalban. 6869-13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egylett helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, reskedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle Pemefeft-czukorkát. 1537-18

A legelegánsabb utczai ruhákat olcsó árban készítek egy elsőrangú varrónól. Czím a kiadóhivatalban. 5428-18

Teljes ellátást nyerhetnek intelligens fiatal emberek vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett. Czím a kiadóhivatalban. 5448-18

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Katángy-Naptár-a

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni,

hirdetések közlésére a legalkalmasabb. Hirdetéseket elfogad:

az ORSZÁGOS HIRLAP kiadóhivatala

VIII. ker., József-körút 65. szám.

A Pozsonyi Kereskedelmi Akadémia,

melynek végbironyítványa egy évi önkéntesi katonai szolgálatra jogosít, és melynek eddig végzett tanulói legelső rendű kereskedő, gyári- és bankári cégeknek vagy közhivatalokban és a mezőgazdaságban nyertek alkalmazást, 1898. szeptember 1-én 14. évfolyamát nyitja meg.

Az intézetet a múlt évben 257 tanuló látogatta, köztük 212 vidéki, kiknek jó családi körülmények között való elhelyezése ügyében az igazgató készséggel jár a szülők kezére.

Minden írást tájékoztató évi jelentés levelező-lapon is kérhető; Pozsony, 1898. július hó

Jónás János igazgató.

1217